ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ - ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΕΤΟΣ Α'. — ΑΡΙΘ. 16 ΓΡΑΦΕΙΑ: Περαιῶς 13-Ἀθῆναι	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΟΓΚΑΣ	ΟΙΚΟΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΗΡ. ΡΕΒΕΖΟΥΛΗΣ	Ἔκδοσις—Διαχείρισις Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἥλιος» Δ. ΠΕΡΑΝΤΖΑΚΗ	ΑΘΗΝΑΙ - ΣΑΒΒΑΤΟ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1944 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛ. ΔΡ. 25000

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΗ ΜΑΝΤΡΑ

ΤΟΥ κ. ΑΤΤΙΚ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο φύλλο)

Σᾶς εἶχα δώσῃ τὸ λόγο μου, ἀγαπητοί μου ἀναγνῶσται, νὰ σᾶς πῶ σήμερα τρία μυστικὰ τῆς «Μάντρας», τὰ ἑξῆς. Γιατὶ τὴν ἄνοιξα, πῶς τὴν ἄνοιξα καὶ γιατὶ τὴν ὠνόμασα ἔτσι. Ὁμολογῶ πῶς ἦταν ἐλαφρότης μου. Τώκαμα γιὰ νὰ σᾶς ἀνοίξω τὴν ὄρεξι στὸ διάβασμα. Ἀφοῦ, μάλιστα, ὁ χῶρος ποὺ προορίζει ἡ διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ στὴ φλυαρία μου μόλις ἀρκεῖ γιὰ νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ ἕνα μόνον ἐρώτημα, τὸ πρῶτο· «Γιατὶ τὴν ἄνοιξα;» ἦταν ὑπεραρκετὸν ὡς ὀρεκτικόν

Ἂν, πάλι, σκεφθῆτε ὅτι δὲν κράτησα τὸ λόγο μου, λάβετε, γιὰ πᾶν ἐνδεχόμενον προκαταβολικῶς τὴν ἀπάντησι. Ρωμηὸς εἶμαι ἀπὸ μάνα καὶ πατέρα. Σᾶς ἔδωσα τὸ λόγο μου ἀλλὰ δὲν σᾶς εἶπα ὅτι θὰ τὸν βαστάξω. Γιὰ νὰ μὴν ὑπάρξῃ, λοιπόν, εἰς τὸ ἑξῆς μεταξύ μας παρεξήγησις—πρᾶγμα καὶ αὐτὸ πολὺ Ρωμέϊκο — δὲν θὰ σᾶς λέγω πλέον τὶ θὰ πραγματευθῶ εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλο. Πάντως, νὰ ξέρετε ὅτι θὰ πρόκειται γιὰ συμβάντα ποὺ δὲν τἄξερε ὡς τώρα ὁ καθένας, γιατὶ συνέβησαν «Πίσω ἀπ' τὴ Μάντρα».

Θὰ περιορισθῶ σήμερα εἰς τὸ· Γιατὶ τὴν ἄνοιξα. ἤ, μᾶλλον, γιατὶ τὴν ἵδρυσα. Ἡ λέξις εἶνε ἴσως στομφώδης. Μποροῦσα νὰ πῶ ἁπλῶς· γιατὶ τὴν ἔκαμα. Καὶ μάλιστα ἀφοῦ, καὶ στὴν πραγματικότητα, μία μάντρα δὲν εἶνε μέγαρο οὔτε κἂν σπίτι γιὰ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι τὴν ἱδρύει.

Κι' ὅμως! κι' ὅμως! κύριοι! ὅπως λέει καὶ τὸ τραγοῦδι μου. Οἱ περισσότεροι ἀγοράζουν ἕνα οἰκόπεδο καὶ ὅλο ἀναβάλλουν νὰ τὸ περιτοιχίσουν, διότι ἡ μάντρα κοστίζει συνήθως περισσότερο ἀπὸ τὸ οἰκόπεδο.

Ἐγώ, ὅμως, ποὺ μόλις ἀποφάσισα νὰ ἱδρύσω τὸ καινούργιο ἐκεῖνο γιὰ τὴν Ἑλλάδα θεατρικὸ εἶδος, τὸ περιέβαλα ὄχι μόνον.. μὲ τὴν ἀγάπη μου ἀλλὰ καὶ μὲ μαντρότοιχο καὶ τὴν ἄνοιξα, ὅπως θὰ ἰδῆτε μέσα σὲ 13 μέρες, δικαιοῦμαι νὰ μεταχειρισθῶ τὴ λέξι· ἵδρυσα. Ἄλλωστε, γιατὶ νὰ μὴν ἀναγράψῃ μεθαύριο ἡ Ἱστορία καὶ γιὰ μένα ὅτι κάτι ἵδρυσα καὶ ἐγὼ 'στὴ ζωή μου; Κάθε Ἕλλην ἔχει τὴ μανία νὰ λέγεται· ἢ πρόεδρος ἢ ἱδρυτὴς κάποιου πράγματος· ἤ. τοὐλάχιστον· διευθυντής. Καὶ ἰδοὺ ποὺ ξεφεύγει μόνο του ἀπὸ τὴν πέννα μου τό· Γιατὶ ἄνοιξα τὴν μάντρα. Ἁπλούστατον! Γιὰ νὰ γίνω διευθυντής! Αὐτὸ τὸ διευθυντηλῆκι, ἐσκέφθηκα, ἔφαγε πολλούς, ἂς φάῃ καὶ μένα! Ὅπως καὶ μ' ἔφαγε· διότι, μὲ τὸ πῶς ἔγινα διευθυντὴς δὲ θὰ πῶ ὅτι πλούτισα. Τὸ ἐναντίον, μάλιστα, ἀφοῦ (ὅπως εἶπα τόσες φορὲς ἀπὸ σκηνῆς) διευθύνοντας τὴ μάντρα ἔβαλα χέρι 'στὸ οἰκόπεδο! Δηλαδὴ· πρόσθεσα στὸ σπητάκι μου ποὺ εἶχα ἀποκτήσῃ μὲ τὰ τραγουδάκια μου καὶ μὲ κάτι μικροκληρονομιές, μία μεγάλη.... ὄχι ἀποθήκη ἀλλὰ ὑποθήκη.

Τὶ πειράζει ὅμως! Ἔκαμα τὸ κέφι μου.

Βέβαια! τὸ διευθυντηλῆκι δὲν ὑπῆρξε ὁ μόνος λόγος τοῦ ἀνοίγματός της, ὑπῆρξαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν καί τὸ πεῖσμα. Ἑλληνικώτατον καὶ αὐτὸ ἐλάττωμα ἢ καὶ προτέρημα, ὅταν βγῇ σὲ καλό. Ὅπως καὶ βγῆκε ἀπὸ ἀπόψεως καλλιτεχνικῆς· ὄχι οἰκονομικῆς. Ἐξηγοῦμαι γιὰ τὸ πεῖσμα. Χρόνια καὶ χρόνια στὴν ξενητειὰ καὶ ἰδίως στὸ Παρίσι, ἐρχόμουνα πότε, πότε 'στὴν Ἑλλάδα, νοίκιαζα πότε θέατρο, πότε αἴθουσα καὶ ἔδινα συναυλίες γιὰ νὰ ἐμφανίζω καὶ ἐκλαϊκεύω τὰ καινούργια

(Ἡ συνέχεια στὴν 3η σελίδα)

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΑ ΠΑΛΗΑ ΕΡΓΑ

Φούσκωνε ἀπὸ θυμὸ στὸ δημοσιογραφικὸ γραφεῖο καὶ ἀποροῦσε ὁ ἀμούστακος νεοσσὸς τῆς φιλολογίας γιατὶ πλημμυρίζει τὸ κοινὸν τὰ θέατρα ποὺ παίζουν παληὰ ἔργα. Δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ—ἔλεγε—πῶς σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ ἔλυσε τόσα προβλήματα ὁ Φρόϋντ (sic), μιὰ ἐποχὴ κατ' ἐξοχὴν δυναμικὴ σὰν τὴ σημερινὴ ποὺ ὅλα, κι' αὐτὸ τὸ αἴσθημα, ντυθήκανε μὲ φόρμες μαθηματικῶν τύπων ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ συγκινοῦνται μὲ τὶς «τιράντες» τῆς «Γκόλφως», μὲ τ' ἀστεῖα τοῦ Ζουλαχμάκη στὴν «Νύφη τῆς Κούλουρης» μὲ τοὺς ρωμαντισμοὺς τοῦ «Ἀρχισιδηρουργοῦ» καὶ τοῦ «Ρωμάντζου». Καὶ ἡ ρύμη τοῦ λόγου του, τὸν παρέσυρε σὲ διάφορες ἄλλες ἀνοησίες. Ποιητὲς ποὺ δοξάσανε τὸν περασμένο αἰῶνα σὰν τὸν Λαμαρτῖνο, τὸν Μυσσέ, τὸν Οὐγκώ, χαρακτηρισθήκανε ἀπὸ τὸν φιλολογοῦντα νεοσσὸ «κούφιοι καὶ χωρὶς ἀληθινὸ ἀνθρώπινο περιεχόμενο», τὰ ποιήματα τῶν δικῶν μας Σούτσου καὶ Παράσχου «θλιβερὰ καὶ ἀνούσια χαμομήλια» πᾶν τέλος ποὺ γράφηκε πρὸ τοῦ 1912 στὴν Ἑλλάδα, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ὡς ἀνάξια νὰ μᾶς ἀπασχολοῦν. Τὸν ἀκούγαμε κατάπληκτοι γιὰ τὴν ἀναίδεια του καὶ τὸ θράσος του. Μὰ ὁ σοφός μου φίλος μὲ τὰ ψαρὰ μαλλιὰ καὶ τὸ ρυτιδωμένο πρόσωπο ποὺ πέρασε τὰ δύο τρίτα τῆς ζωῆς του πάνω στὰ βιβλία, τοῦ ἀπήντησε μὲ τὸ γλυκὸ χαμόγελο ποὺ τὸν χαρακτηρίζει: «Νεαρέ μου! Τὸ παληὸ ἔργο, ὅσο κι' ἂν στερεῖται βάθους, ὅσο «ντεμοντὲ» κι' ἂν εἶναι συγκινεῖ πρῶτα τὴν γεννηὰ ποὺ γράφηκε. Ἡ σημερινὴ γρηοῦλα ὅπως καὶ ἐγὼ ὁ ἑξηνταπεντάρης ποὺ ζήσαμε σὲ μιὰ ἄλλη Ἀθήνα μὲ τὰ «Βιζαβί», τὸ «Θηρίο τῆς Κηφισσιᾶς», τὸ θέατρο τῆς Νεαπόλεως καὶ τὸν μακαρίτη τὸν Παντόπουλο θὰ βλέπουμε πάντοτε μὲ συγκίνηση τὴν «Νύφη τῆς Κούλουρης» γιατὶ μᾶς θυμίζει τὰ νειᾶτα μας, τὴν πιὸ ὡραία δηλαδὴ ἐποχὴ τῆς ζωῆς μας. Βέβαια ἀναγνωρίζουμε πῶς ἐσεῖς, ἐν συγκρίσει πρὸς ἐμᾶς, βρισκώσαστε σήμερα σὲ μιὰ πλεονεκτικὴ θέση. Σήμερα ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ βγῆτε μὲ τὸ κοριτσόπουλο ποὺ ἀγαπᾶτε περίπατο, νὰ τὸ φιλήσετε στὴ μέση τοῦ δρόμου, νὰ ζητήσετε, ἂν θέλετε, πολλὰ περισσότερα ἀπ' αὐτό, ἐνῷ ἐμεῖς, γιὰ νὰ τὸ δοῦμε, ἔπρεπε νὰ περάσουμε ὡρισμένη ὥρα κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του καὶ γιὰ νὰ τὸ συναντήσουμε ἔπρεπε νὰ δώσουμε ἀπὸ πολλὲς μέρες πρὶν ραντεβοῦ σ' ἕνα φιλικὸ σπίτι ἢ στο θέατρο· καὶ θὰ κουβεντιάζαμε λίγο μαζί του σὲ ἄψογο στάση Νὰ λοιπὸν μιὰ κατηγορία κοινοῦ ποὺ τρέχει στὸ θέατρο ὅταν ἀνεβάζει «παληὰ ἔργα». Ἡ ἄλλη κατηγορία εἴσαστε σεῖς, οἱ ἀντιπροσωπευτικοὶ τῦποι τῆς νέας γεννεᾶς. Ἐρχώσαστε στὸν «Ἀρχισιδηρουργὸ» ἢ στὸ «Ρωμάντζο», περισσότερο ἀπὸ περιέργεια. Χαμογελᾶτε ἴσως στὸ βάθος μὲ τὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ ζήσαμε στὰ νειᾶτα μας, μὲ τὶς ἀρχὲς ποὺ γαλουχηθήκαμε. Τὶ πολύτιμο ὅμως σχολεῖο μποροῦσε νὰ εἶτανε γιὰ σᾶς τὸ παληὸ ρωμαντικὸ θέατρο! Πόσο πρέπει νὰ εἴσαστε ὑπερήφανοι γιὰ ὅτι κερδήσατε μέσα σ' αὐτὰ τὰ λίγα χρόνια ποὺ χωρίζουν τὰ νειᾶτα μας ἀπὸ τὰ δικά σας! Καὶ μὲ πόση ἀξιοπρέπεια πρέπει νὰ κάνετε χρῆσι τῶν ἐλευθεριῶν αὐτῶν ποὺ γιὰ νὰ τὶς κερδήσετε ἀγωνισθήκαμε ἐμεῖς σκληρά!..»

Αὐτὰ περίπου εἶπε στὸν φιλολογικὸ νεοσσὸ ὁ ἡλικιωμένος σοφός μου φίλος ποὺ ἔτυχε νὰ βρίσκεται κι' αὐτὸς στὸ δημοσιογραφικὸ γραφεῖο. Καὶ ἐκεῖνος πῆρε τὴν προπέτειαν του ὑπὸ μάλης, τὸν Φρόϋντ, τὴν θεωρείαν τοῦ Ἀτομισμοῦ, τοῦ Ἱστορικοῦ ὑλισμοῦ καὶ ἄλλων τόμων εἰς «σμοῦ» ποὺ τοὺς γνωρίζει καλὰ ἡ ἐποχή μας καὶ ἐξηφανίσθη.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΟΓΡΗΣ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΜ

Ἡ μεγάλη δραματικὴ ἠθοποιὸς τῆς ὀθόνης Χριστίνα Ζεντερμπάουμ, ὅπως θὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν μεγάλην ἔγχρωμον ταινίαν τῆς Οὔφα «Ἡ λίμνη τῶν χιμαιρῶν», ποὺ θὰ προβληθῇ τὴν μεταπροσεχῆ Δευτέραν εἰς τὸ «Πάλλας».

Η ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΑ ΜΑΣ

ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ

ΤΟΥ κ. ΑΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Οἱ γιατροὶ καταβάλλουν ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ νὰ μᾶς πείσουν νὰ τὸ κόψουμε. Λὲς κι' ἔχουν προηγούμενα μὲ τοὺς καπνοβιομηχάνους. Ἡ νικοτίνη, μᾶς λένε, εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τῆς ὑγείας. Βλάπτει τοὺς πνεύμονας, καταστρέφει τὴν καρδιά, ἐνοχλεῖ τὸ στομάχι, ἐλαττώνει τὴν ὅρασι, ἀδυνατίζει τὴν μνήμη καὶ δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τί ἄλλες καταστροφὲς ἐπιφέρει στὴν εὐαίσθητη ἀνθρώπινη μηχανή. Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ ἀκούσῃ ἀπ' τὸ γιατρό του τοὐλάχιστον πενῆντα φορές, τὴν στερεότυπη φράσι:

— Νὰ κόψετε τὸ τσιγάρο...

Ἔχετε ὑπερχλωρυδρία; Νὰ κόψετε τὸ τσιγάρο. Ἔχετε ἀϋπνίες; Νὰ κόψετε τὸ τσιγάρο. Ἔχετε ἀνορεξίες: Νὰ κόψετε τὸ τσιγάρο. Χωνεύετε δύσκολα; Νὰ κόψετε τὸ τσιγάρο. Χωνεύετε εὔκολα; Νὰ κόψετε τὸ τσιγάρο. Γιὰ ὅλα, τέλος πάντων, τὸ φουκαριάρικο τὸ τσιγάρο φταίει. Αὐτὸ εἶναι ὑπεύθυνο γιὰ τὰ πάντα.

Ὁ γιατρός, ἀφοῦ σᾶς ἐξετάσῃ προσωπικὰ καὶ σᾶς σηθοσκοπήσῃ, προτοῦ ἀκόμα βγάλει τὰ λαστιχα ἀπ' τ' αὐτιά του θὰ σᾶς πῆ μὲ ὕφος σοβαρὸν καὶ ἐπίσημον:

— Νὰ κόψετε τὸ τσιγάρο.

Ὕστερα μὲ μιὰ μεγαλοπρεπῆ χειρονομία θ' ἀνοίξῃ τὴν τσαντακιέρα του, θ' ἀνάψῃ ἕνα τσιγαράκι, θὰ τραβήξῃ δυὸ-τρεῖς ἀπανωτὲς καὶ χορτασεικὲς ρουφηξιές, θὰ σᾶς φυσήσῃ τὸ καπνὸ στὴ μούρη, καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσῃ ἐπιστημονικῶς τὸν λόγο, διὰ τὸν ὁποῖον ὀφείλετε νὰ κατανικήσετε τὸ «ὀλέθριον αὐτὸ ἐλάττωμα τοῦ καπνίσματος:

—Ὁ νικοτίνη, φίλε μου, εἶναι ἕνα τρομερὰ ἐπικίνδυνο δηλητήριο—πάφ—τὸ ὁποῖον ἐπιδρᾶ καταστρεπτικώτατα ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ—πούφ! Ὁ καπνιστὴς—πάφ—εἶνσι γεγονὸς ὅτι—πούφ—αὐτοδηλητηριάζεται καὶ αὐτοκτονεῖ βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς—πάφ—πούφ!

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἀσθενεῖς, ὅλους αὐτοὺς τοὺς Φιλιππικοὺς ἐναντίον τοῦ τσιγάρου, τοὺς ἀκοῦνε βερεσέ. Πρέπει ἡ κατάστασίς τους νὰ εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀνησυχητικὴ καὶ ὁ γιατρός τους ἐξαιρετικὰ πειστικός, γιὰ ν' ἀποφασίσουν νὰ τὸ κόψουν γιὰ δυὸ-τρεῖς μέρες. Γιατί, ὅταν ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μέρες συνέλθουν κάπως, ἡ πρώτη δουλειὰ τους θὰ εἶναι νὰ πᾶνε στὸ γωνιακὸ περίπτερο καὶ νὰ κάνουν μιὰ γερὴ προμήθεια νικοτίνης.

—Δύο πακέττα τσιγάρα, σὲ παρακαλῶ,

—Δύο!

—Μάλιστα δύο.

Τὶ τὰ θέλετε, τὶ τὰ γυρεύετε: Τὸ τσιγάρο εἶναι σπουδαία ἐφεύρεσις. Δὲν ξέρω—οὔτε καὶ μ' ἐνδιαφέρει νὰ μάθω—πόσο μεγάλο εἶναι τὸ κακὸ ποὺ μπορεῖ νὰ προξενήσῃ ἡ νικοτίνη στὸν ἀνθρώπινο ὀργανισμό. Αὐτὸ ποὺ ξέρω—καὶ μπορῶ νὰ πάρω καὶ ὅρκο, ἂν θέλετε—εἶναι ὅτι τὸ τσιγαράκι, μ' ὅλα του τὰ πικρὰ καὶ τὰ κίτρινα δηλητήρια, εἶναι πολὺ μεγάλη ἀπόλαυσις, τὸ ἀφιλότιμο! Ἡ μοναξιὰ δὲν εἶναι τόσο πληχτική, ὅταν τὸ νοιώθεις μέσα στὰ δυὸ σου δάκτυλα καὶ τὸ παίζεις, τὸ τινάζεις, παρακολουθεῖς τὰ γαλάζια δαχτυλίδια του καὶ τὴ μικρή του κόκκινη φωτίτσα. Τὸ τσιγάρο εἶναι ἕνας μεγάλος σύντροφος. Σύντροφος καὶ στὴ χαρὰ καὶ στὴ λύπη. Ὅταν σοῦ συμβῇ ἕνα ἀτύχημα ἢ ὅταν ἀκούσῃς κάτι δυσάρεστο καὶ θλιβερό, τὸ χέρι σου μηχανικὰ θὰ βυθισθῇ στὴ τσέπη καὶ θὰ ψάξῃ νὰ βρῇ τὸ πακέττο. Σὲ στιγμὴ δυστυχίας τὸ τσιγάρο εἶναι ἀπαραίτητο. Ὅταν πάλι σοῦ συμβῇ κάτι εὐχάριστο κι' ἀκούσῃς μιὰ χαρούμενη εἴδησι, τὸ χέρι ψαχουλεύει ξανὰ γιὰ νὰ βρῇ τὸ πακέττο καὶ τὸ τσιγαράκι τοποθετεῖται στὰ γελαστὰ σου χείλη. Καὶ σὲ στιγμὲς εὐτυχισμένες εἶνε ἀπαραίτητο τὸ τσιγάρο...

Ὅταν κουρασθῆς, θέλεις ἕνα τσιγαράκι. Ὅταν ξεκουρασθῆς θέλεις ἄλλο ἕνα. Προτοῦ κοιμηθῆ θέλεις νὰ καπνίσῃς. Μόλις ξυπνήσῃς ξαναθέλεις. Ὅταν διασκεδάζῃς καπνίζεις τὸ ἕνα τσιγάρο ἐπάνω ἀπ' τ' ἄλλο. Ὅταν ἐργάζεσαι, ἐπίσης. Στὴ δουλειὰ ἰδίως τὸ τσιγάρο δὲν εἶναι μόνο σύντροφος, ἀλλὰ καὶ συνεργάτης Ὅταν τὸ τσιγάρο κρέμεται στὰ χείλη ἡ πέννα κυλάει εὐκολώτερα στὸ χαρτί. Δουλεύει κανεὶς πιὸ ἄνετα ὅταν εἶναι τυλιγμένος στοὺς γαλάζιους καπνούς του.

Στὴν ἐργασία εἶναι ἐντελῶς ἀπαραίτητο τὸ τσιγάρο. Ἂν μάλιστα, λυπᾶμαι αὐτοὺς ποὺ παίζουν κλαρίνο, τοὺς λυπᾶμαι ἐπειδὴ ὅταν ἐργάζωνται εἶναι ἀδύνατον νὰ καπνίσουν.

ΑΛ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ

ΕΝΣΤΑΝΤΑΝΕ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΤΥΠΟΙ ΘΕΑΤΩΝ

ΤΟΥ κ. ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

Ὅταν πηγαίνετε στὸ θέατρο, πηγαίνετε ἀσφαλῶς γιὰ νὰ ἰδῆτε τὸ ἔργο καὶ τοὺς ἠθοποιούς. Αὐτοὶ τραβοῦν τὴν προσοχή σας καὶ σᾶς ἀπασχολοῦν. Εἴχατε ὅμως ποτὲ τὴν περιέργεια νὰ προσέξετε τοὺς θεατάς; Δὲν ἐννοῶ τὴν ὄμορφη κυρία ποὺ κάθεται δίπλα σας καὶ ποὺ θὰ τὴν προσέχατε καὶ στὴν κηδεία σας ἀκόμα. Ἀλλὰ τοὺς θεατὰς ποὺ παρακολουθοῦν ἢ ἔρχονται νὰ παρακολουθήσουν τὴν παράστασι. Σιοιχηματίζω ὅτι ποτὲ δὲν σᾶς ἀπασχόλησε ἕνα παρόμοιο θέμα. Καὶ ὅμως εἶναι ἕνα διασκεδαστικώτατο σπόρ, στὸ ὁποῖον, ἐγὼ τουλάχιστον, ἔχω ἐντρυφήσει πολλὲς φορές. Καὶ νὰ τὰ συμπεράσματά μου.

Οἱ θεατές, λοιπόν, διαιροῦνται σὲ πολλὲς κατηγορίες. Θὰ σᾶς ἀπαριθμήσω μερικές.

Καὶ πρῶτα—πρῶτα εἶναι ὁ θεατὴς ποὺ ἐννοεῖ νὰ κάνῃ καυνᾶ πρὶν καθίσῃ στὴ θέση του. Θὰ τσακωθῇ μὲ τὸν ταμία γιατὶ δὲν θὰ τοῦ ἀρέσουν οἱ θέσεις, θὰ λογομαχήσῃ μὲ τὸν ταξιθέτη, θὰ ζητήσῃ τὸ διευθυντὴ τῆς πλατείας γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ, θὰ δημιουργήσῃ, τέλος πάντων, ἕνα ὁποιοδήποτε ἐπεισόδιο ὥς ποὺ ν' ἀράξῃ στὸ φωτεϊγ του καὶ, νευριασμένος. ἐρεθισμένος, ἀγανακτισμένος θὰ παρακολουθήσῃ τὴ παράστασι. Ὁ τύπος αὐτὸς τοῦ θεατὴ ποτὲ δὲν λείπει ἀπὸ τὸ θέατρο. Τώρα πῶς μπορεῖ νὰ εὐχαριστηθῇ παράστασι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, εἶναι ἕνα ζήτημα ποὺ ποτὲ δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω.

Ἔπειτα εἶνε ὁ θεατὴς ποὺ φτάνει κατὰ κανόνα ἕνα τέταρτο μετὰ τὴν ἄρσι τῆς αὐλαίας. Λὲς καὶ τό'χει τάμα. Στὸν καθένα μας βέβαια μπορεῖ νὰ συμβῇ μιὰ καθυστέρησι. Στὶς δέκα φορὲς ὅμως μία φορά. Ἀλλὰ ὁ τύπος τοῦ καθυστερημένου εἶνε μόνιμος. Αὐτὸς καθυστερεῖ πάντα, ἀπὸ χαρακτῆρα, ἀπὸ πρόθεσι, ἀπὸ συνήθεια, ἀπὸ κακὴ ἀνατροφὴ ἂν θέλετε. Στὴ σιγὴ ποὺ βασιλεύει μεταξὺ τῶν θεατῶν θὰ τὴν ταράξουν τὰ τακούνια του, καὶ ἡ δοσοληψία του μὲ τὸν ταξιθέτη.

Ἔπειτα θὰ σπρώξῃ τοὺς θεατὰς ποὺ κάθονται, θὰ τοὺς πατήσῃ τὰ πόδια, θὰ χτυπήσῃ μὲ τὸν ἀγκῶνα του τὰ κεφάλια τῶν θεατῶν τῆς μπροστινῆς σειρᾶς καὶ κατόπιν θ' ἀγκυροβολήσῃ στὴ θέσι του, γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὰ ὑπόλοιπα τρία τέταρτα τῆς παραστάσεως. Αὐτὸς βέβαια εἶνε ἐνοχλητικὸς θεατής.

Ἀλλὰ πιὸ ἐνοχλητικὸς ἀκόμα εἶνε ὁ τύπος τοῦ θεατὴ ποὺ παίρνει τὴ σάλλα τοῦ θεάτρου σὰν αἴθουσα συζητήσεως. Χωρὶς νὰ πολυσκοτίζεται γιὰ τοὺς ἄλλους θεατὰς ποὺ θέλουν ν' ἀκούσουν τὶ λέγεται στὴ σκηνή, αὐτὸς ἀνοίγει ψιλοκουβέντα μὲ τὴν παρέα του γιὰ χίλια δυὸ θέματα. Συζητεῖ τὴν πολεμικὴ κατάστασι, τὶς ἐμπορικές του δουλειές, τὶς αἰσθηματικές του ὑποθέσεις, τὶς

(Ἡ συνέχεια στὴ 2α σελίδα)

ΘΕΑΜΑΤΑ

Ἐθνικὸν Θέατρον «Στὴν κάψα τοῦ Καλοκαιριοῦ» 4 μ.μ. **Ἀλίκης**. «Ὁ ἀρχισιδηρουργός». **Ἀργυροπούλου** «Ὁ καθηγητὴς Ἰὼβ Πραιτώριους». **Βρεττάνια** «Ρομάντζο», **Κοτοπούλη** «Φουσκοθαλασσιές». **Κυβέλης** «Τὸ ξύλο βγῆκε ἀπ' τὸν παράδεισο». **Μοντιάλ** «Γκόλφω». **Πανθεον** «Θαμπὰ τζάμια». **Ἀλάσκα** 3.30 «Τζιώτικο ραβαῖσι» 6 μ.μ. «Ἡ νύφη τῆς Κούλουρης». **Γρανάδα** «Αἱ δύο ὀρφαναί». **Παπαϊωάννου** «Σὰν ἡ καρδιὰ πονᾶ». **Πανελλήνιον** «Ὅλοι γιὰ δέσιμο». **Μουσικὴ κωμῳδία** (Πάνθ.) «Οἱ δυὸ γυναῖκες μου». **Θέατρο Τέχνης** (Ἀλίκης) «6 πρόσωπα ζητοῦν συγγραφέα». **Ἀλαμπρα** «Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου».

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

(Ἀπὸ 3—10 Ἀπριλίου 1944)

Ὀρφεὺς «Ὁ πρίγκηψ διασκεδάζει».
Πάλλας: Ὑπερφυσικὸς μπεμπές.
Ρέξ: Τὸ νούμερο ἑπτά.
Τιτάνια: Κισμέτ.
Ἰντεὰλ «25 χρόνια εὐτυχίας».
Σινεὰκ Ἐπίκαιρα καὶ μορφωτικὰ φίλμ.
Σίνε Νιοὺς Ἐπίκαιρα καὶ μορφωτικὰ φίλμ.
Θησεὺς Ντήζελ.
Ὀρφεὺς (Βουλιαγμένης) «Ἡ Α.Μ. ἡ σύζυγός μου».
Ρεζικλαὶρ «Γέλα παλιάτσο.
Πάλλας (Παγκρατίου) «Στὸν οὐρανὸ τῆς εὐτυχίας.
Καπιτὸλ (Πειραιῶς) «Μὴ μοῦ μιλᾶς γι' ἀγάπη.
Ἐτουὰλ (Καλλιθέας) «Φωτιὰ κάτω ἀπ' τὴ στάχτη».
Ἀλαμπρα «Μεγάλο νούμερο».
Σπόρτιγκ «Ἡ ἀγάπη θέλει πείσματα».
Ἀτθὶς «Μεταξὺ τριῶν ἐνόχων».

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἐκτὸς τοῦ θιάσου τοῦ κ. Β. Ἀργυροπούλου ὁ ὁποῖος παίζει κατὰ προτίμησιν ἀνέκαθεν γερμανικὰς κωμῳδίας, τὸ θέατρον Μαρίκας Κοτοπούλη, ἀνεβίβασε πρὸ μηνὸς ἕνα ἐξαιρετικὸν γερμανικὸν ἔργον «Ὁ ψεύτης καὶ ἡ καλόγρηα» καὶ τὸ μουσικὸν συγκρότημα τοῦ Πανθέου μίαν μεγάλην ἐπιτυχίαν «Οἱ δυὸ γυναῖκες μου» μουσικὴ κωμῳδία.

Καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ ἔργα εἶναι νεωτάτης παραγωγῆς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι παρὰ τὰς πολεμικὰς συνθήκας, ἡ πνευματικὴ ζωὴ ἐν Γερμανίᾳ εὑρίσκεται πάντοτε εἰς τὸ ὕψος της.

Ἤδη, κατόπιν τῶν ἀναμφισβητήτων αὐτῶν ἐπιτυχιῶν, ὁ θίασος Κοτοπούλη ἑτοιμάζει καὶ ἄλλο γερμανικὸν ἔργον στὴν «Πανσιὸν Σέλλερ» τοῦ Γιάκομπυ μίαν εὐθυμοτάτην κωμῳδίαν ποὺ μεταφράζει ὁ συνεργάτης μας κ. Δημήτρης Γιαννουκάκης.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Κύριε Διευθυντά,

Στὸ προηγούμενο φύλλο σας «Τὸ Τζιώτικο Ραβαῖσι» ὁ ἐκλεκτὸς λογοτέχνης καὶ φίλος κ. Γιάννης Σιδέρης, μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μοῦ ζητήσῃ σχετικὲς πληροφορίες γιὰ τὸν συγγραφέα τοῦ «Τζιώτικου Ραβαῖσιοῦ», ποὺ ὅπως ἔγραψε ἡ ἐφημερίδα «Ἀθῆναι» τῆς 29 Ἰουλίου 1911 «εἰς τὴν τρίτην πρᾶξιν θὰ συμμετάσχῃ καὶ ὁ συγγραφεύς».

Τί ἔκανε; ἐρωτᾶ ὁ κ. Σιδέρης.

Ὅταν στὶς 27 Ἰουλίου 1911 ἐδόθηκε στὸ θέατρο «Ἀθήναιον» ἡ πρεμιέρα τοῦ «Τζιώτικου Ραβαῖσιοῦ» δὲν εἶχε τὴν ἐπιτυχία ποὺ ἐπερίμενε ὁ θίασος, παρ' ὅλον ὅτι εἶχε τὰ πειὸ διαλεχτὰ στοιχεῖα τοῦ θεάτρου μας. (Ἀλέκος Γονίδης, Νῖκος Κουρῆς, Λύσανδρος Λύτρας, Κώστας Μουστάκας, Νίτσα Μουστάκα κ.ἄ.). Ὁ τύπος δὲ τοῦ παλληκαρᾶ Ληονταρῆ δὲν ἔκανε καμμιὰ ἐντύπωσι, διότι ὁ μακαρίτης Μουστάκας, ποὺ τὸν ἐδημιούργησε, παρουσίασε ἕνα κοινὸν τύπον παλληκαρᾶ. Τὴν ἑπομένην τῆς πρώτης παραστάσεως, συζητῶντας μὲ τὸν Μουστάκαν διὰ τὸν τύπον ποὺ παρουσίασε, τοῦ ὑπέδειξα τὸ βράδυ νὰ παρουσιάσῃ ἄλλον τύπον, πειὸ φημισμένον, τὸν μακαρίτην Ἀνδρέαν, τοῦ Βόλου. Καὶ ὄντως, κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἀνδρέα ἐπὶ σκηνῆς, τὸ κοινὸν ἐνθουσιάστηκε καὶ ἐπευφήμησε τὸν Μουστάκαν, ὑποδυθέντα τὸν ρόλον του μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας. Εἰς τὴν τρίτην παράστασιν, γιὰ νὰ προκληθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ καὶ τονωθῇ τὸ ἔργον, ἔλαβε μέρος εἰς αὐτὴν καὶ ὁ συγγραφέας Τίμος Δεπάστας, χορέψας μάλιστα ἐξαιρετικὰ τὸν χορὸν τῆς τρίτης πράξεως. Τὸ ἔργον ὅμως, εἴτε διότι δὲν ἐδίδετο συνεχῶς, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπαίζοντο καὶ ἄλλα ἔργα καὶ τιμητικαὶ ἐδίδοντο, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ καὶ μόνον ὅταν μετεφέρθη στὸ «Πολυθέαμα» (σημερινὸν «Ἀπόλλωνα», τῆς ὁδοῦ Σταδίου) «ἐφούντωσε», ὅπως λέμε στὴ θεατρικὴ γλῶσσα καὶ ἐσημείωσε μεγάλον ἀριθμὸν παραστάσεων καὶ μεγάλες πιέννες.

ΔΗΜ. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ὑποβολεὺς

Τὸ Θέατρο ΠΡΟΖΑΣ

Ο ΑΡΧΙΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ

Τοῦ Γ. ΟΝΕ στὸ Θέατρο «ΑΛΙΚΗΣ»

Μὲ τὴν τελευταία κλίσι τοῦ κοινοῦ πρὸς τὰ παλαιὰ ἔργα, εἴδαμε ἀπὸ σκηνῆς τοῦ θεάτρου Ἀλίκης (θίασος Κ. Μουσούρη—Μαίρης Ἀρώνη) νὰ ἀναβιβάζεται ὁ περίφημος «Ἀρχισιδηρουργὸς» τοῦ γάλλου συγγραφέως Γεωργίου Ὀνέ, κατὰ ἀριστοτεχνικὴν μετάφρασιν τοῦ κ. Δ Γιαννουκάκη.

Δὲν ξεύρω γιατὶ ἡ «σοβαρὰ» κριτικὴ τῶν ἐφημερίδων κατακρίνει συνεχῶς τὴν ἀναβίωσιν τῶν ἔργων τῆς παλαιᾶς ρωμαντικῆς σχολῆς. Ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται, ὅπως γνωρίζουν ὅλοι, καὶ ἀφοῦ τὸ θέατρον ἀποτελεῖ ἱστορίαν—τουλάχιστον τὰ ἔργα ποὺ ἔχουν περάσει πλέον εἰς τὸ κλασσικὸν ρεπερτόριον—θὰ ἦτο ἀπορίας ἄξιον διατὶ νὰ μὴν ἐπαναλαμβάνωνται καὶ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα τὸ νεώτερον κοινὸν μόνον ἐκ φήμης γνωρίζει.

Ἔτσι, ἐπιδοκιμάζομεν ἀπόλυτα τὴν γνώμην τοῦ κ. Μουσούρη, ἡ δὲ ἀπίστευτη κοσμοσυρροὴ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ θεάτρου Ἀλίκης, δικαιολογεῖ καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων τὴν ἀπόφασιν τοῦ κ. Μουσούρη

Ὁ «Ἀρχισιδηρουργὸς» τοῦ Ὀνὲ, εἶναι μετὰ τὸν «Γαμβρὸν τοῦ κ. Πουαριέ», ἕνα ἀπὸ τ' ἀντιπροσωπευτικώτερα ἔργα τοῦ γαλλικοῦ ρωμαντισμοῦ Μετὰ τὴν πρωτοφανῆ ἐπιτυχίαν ποὺ ἐσημείωσεν ὅταν ἐξεδόθη ὡς μυθιστόρημα, ὁ Ὀνὲ ἀπεφάσισεν τὴν δραματοποίησίν του. Ἀπέδειξεν ὅτι δὲν εἶχεν ἄδικον. Ὁ τύπος τοῦ Ντερμπλαί, τοῦ ἐργατικοῦ ἀστοῦ ποὺ ἀπὸ πραγματικὸν ἔρωτα παντρεύεται μὲ τὴν Κλαίρη, κόρην μαρκησίας, πάλλεται ἀπὸ τόσον ἀνθρωπίνως δικαιολογημένα συναισθήματα, δὲν εἶναι τύπος ἀπίθανος καὶ παλαιός, ὅπως ἐσχολίασε κάποια κριτική, ἀλλ' ἀπεναντίας σημερινὸς καὶ αἰώνια ζωντανὸς τύπος. Ἡ Κλαίρη δὲν ὑστερεῖ εἰς ἀληθοφάνειαν καὶ ἡ κακία τῆς Ἀθηναΐδος δὲν εἶναι αἴσθημα ἄγνωστο στὴν ἐποχή μας.

Αὐτὸ ἀκριβῶς κάνει μερικὰ θεατρικὰ ἔργα νὰ εἶναι ἀθάνατα. Ἡ ἀληθοφάνεια τῶν τύπων. Ἂν ὁ Μολλιέρος ἔζησε πρὸ τριακοσίων ἐτῶν καὶ ζεῖ ἀκόμη καὶ θὰ ζῇ αἰωνίως, εἶναι διότι ὁ Φιλάργυρος του καὶ ὁ Μισάνθρωπός του δὲν διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἑκάστοτε φιλαργύρους καὶ μισανθρώπους τοῦ κόσμου. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸν «Ἀρχισιδηρουργόν». Οὔτε ὁ Ὀνὲ θὰ πεθάνῃ ποτέ, οὔτε τὸ περίφημον ρωμαντικό του ἔργον θὰ σβύσῃ.

Ἡ ἐκτέλεσις κάτι περισσότερο ἀπὸ ἄψογη. Ὁ κ Μουσούρης ὡς Ντερμπλαί, ὁ κ. Ἀρώνης ὡς Μολινέ, ἡ κ. Ἀρώνη ὡς Κλαίρη, ἡ δ. Λεκοῦ ὡς Ἀθηναΐς, ἡ κ. Παμφίλη Σαντοριναίου ὡς μαρκησία, καὶ ὅλος ὁ θίασος τοῦ θεάτρου Ἀλίκης, ἔδωσαν περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι εἶχαν μὲ τὴν ἀπόδοσι τῶν ρόλων. Θὰ ἦτο ἀδικία νὰ μὴν τὸ ἀναγνωρίσῃ κανείς. **ὁ Θεατρικός**

Τὸ Μουσικὸ Θέατρο

ΠΙΣΩ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Η ΓΚΟΛΦΩ

Στὸ Θέατρο «ΜΟΝΤΙΑΛ»

Μιὰ περίεργη ἀναδρομὴ στὸ παρελθὸν γίνεται ἀπὸ τὰ θέατρά μας ἐδῶ καὶ κάμποσο καιρό. Μουσικοὶ καὶ δραματικοὶ θίασοι—περισσότερο οἱ πρῶτοι — ἐπαναλαμβάνουν γραμμὴ τὶς παληὲς ἐπιτυχίες ποὺ συνεκίνησαν καὶ διασκέδασαν τὴν γενεὰ ποὺ φεύγει. Νᾶναι σύμπτωμα, τᾶχα, αὐτὸ τῆς πίεσης ποὺ ἐξασκεῖ ἡ ἐποχὴ στὴν ψυχή μας ποὺ λαχταρᾶ νὰ ξεφύγῃ καὶ μὴν μπορώντας νὰ ριχτῇ πρὸς τὰ ἐμπρός, ξαναγυρίζει στὰ βήματά της γιὰ νὰ μεταχειριστῶ τὴ γαλλικὴ ἔκφραση, στὶς παληὲς καλὲς μέρες σὰν σὲ καταφύγιο γαλήνης καὶ ξεκούρασης ἢ νᾶναι ἡ σειρὰ τῶν ἀποτυχιῶν ποὺ ἐσημείωσε τὸ μουσικό, ἰδίως, θέατρο ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι σ' ὅτι καινούργιο παρουσίασε. Μοῦ φαίνεται πὼς εἶναι καὶ τὰ δύο, τὸ πρῶτο ὅμως περισσότερο γιὰ τὸ δραματικὸ θέατρο καὶ τὸ δεύτερο ἀπόλυτα σχεδὸν γιὰ τὸ μουσικό. Ὅλες—ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες—1—2 ἴσως—ἐξαιρέσεις, οἱ ἐπιθεωρήσεις—μουσικὲς ἠθογραφίες κ.ἄ. ποὺ τὸ μουσικὸ θέατρο ἀνέβασε ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι, ἦταν μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἄτυχα σκηνικὰ κατασκευάσματα ποὺ ἦταν μοιραῖο νὰ πέφτουν τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο ὕστερα ἀπὸ λίγες παραστάσεις. Ἔτσι οἱ θιασάρχες, ἔστρεψαν νοσταλγικὰ τ' ἀπελπισμένα βλέμματά τους στὸ παρελθὸν γιὰ νὰ σωθοῦν, κυριολεκτικά, οἱ περισσότεροί τους. Καὶ εἴδαμε νὰ ξαναζοῦν παληὲς ἐπιτυχίες θρίαμβοι στὴν ἐποχή τους, τοῦ Χατζηαποστόλου, τοῦ Σακελλαρίδη, τοῦ Δεπάστα, τοῦ Παντοπούλου καὶ ἄλλων, Ἑλλήνων καὶ ξένων συγγραφέων καὶ συνθετῶν, μὲ θερμὴ ἀπὸ μέρους τοῦ κοινοῦ ὑποδοχή. Ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτά, ἄλλα παίχτηκαν ἀτόφια καὶ ἄλλα κατὰ διασκευή. Ἓν' ἀπὸ τὰ τελευταῖα καὶ ἡ «Γκόλφω» τοῦ Περεσιάδη, ποὺ μὲ τόση εἰσπρακτικὴ ἐπιτυχία παίζει τὸ «Μοντιάλ».

Τὸ εἶπαν «μεταποίηση» (σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ κανένα ροῦχο...) τὸ εἶπαν ὑπερεττοποίηση, τὸ εἶπαν μουσικοποίηση, αὐτὸ ποὺ ὁ ἀγαπητός μου Λάσκος καὶ ὁ μαέστρος Βιτάλης πῆγαν κι' ἔκαμαν τῆς «Γκόλφως». Ἐγὼ τὸ λέγω ἐπιεικῶς διασκευή... Ἐπὶ τὸ μουσικώτερον ἂν θέλετε.

Ὑπάρχουν μερικὰ πράγματα ἀπὸ τὸ παρελθόν, ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν ἔχουν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ μεγάλη ἢ ξεχωριστὴ ἁπλῶς, ἀξία, ποὺ νὰ μὴν εἶναι ἀριστουργήματα, ἐπιβάλλουνται ὡστόσο στὸ σεβασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη μας γιατὶ ἔχουν δημιουργήσει μιὰ παράδοση μιὰ ἱστορία, ἔχουν πάρει κάποτε θέση μὲ δικαιώματα στὴν ψυχή μας, γι' αὐτὸ καὶ δὲν τὰ θίγουμε συνήθως. Τ' ἀφίνομε ὅπως ἦλθαν καὶ ἔμειναν. Ἕνα ἀπὸ αὐτὰ καὶ τὸ ἁπλοϊκὸ γιὰ σήμερα, ἀλλὰ τόσο συγκινητικὸ πάντα, χαριτωμένο καὶ περίτεχνο γιατὶ ὄχι;— δρᾶμα τοῦ Περεσιάδη.

Τὸ κύριο γνώρισμα, τὸ βασικὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ λαϊκοῦ αὐτοῦ ἔργου εἶναι τὸ ἔντονα δραματικὸ στοιχεῖο. Αἴ, λοιπόν, μὲ τὴν διασκευὴ ποὺ ἔγινε, τὸ στοιχεῖο αὐτὸ πάει περίπατο. Ὄχι τόσο γιατὶ ἀλλάχθηκε τὸ τέλος ἐπὶ τὸ ἀμερικανικώτερον, μὲ ἕνα «χαίπυ ἔντ» ὅπως σ' ὅλες τὶς ταινίες τοῦ Χόλλυγουντ, ἀλλὰ γιατὶ οἱ συχνὲς παρεμβολὲς τοῦ μουσικοῦ καὶ ὀπερετικοῦ στοιχείου διακόπτουν, διαμελίζουν, κυριολεκτικὰ τὸ δραματικὸ στοιχεῖο... καὶ τὴν συγκίνηση τοῦ θεατῆ ποὺ πρέπει νᾶναι συνεχής, γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ ἀποκορύφωμά της στὸ τέλος τοῦ ἔργου, μὲ τὴν διληνηρίασῃ τῆς Γκόλφως. Δὲν κάμνω κριτική. Κάμνω ἁπλῶς μιὰ παρατήρησῃ ποὺ τὴν κάμνει κάθε θεατὴς ποὺ φεύγει μετὰ τὴν παράσταση ἀπὸ τὸ «Μοντιάλ». Εἶναι ἀναμφισβήτητο, πῶς ὁ κ. Βιτάλης, καλὸς καὶ εὐσυνείδητος μαέστρος, ἔγραψε, σχεδὸν γενικά, μιὰ ὡραία μουσικὴ καλὰ ἐνορχηστρωμένη. Ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς μερικὰ μέρη, ὅπως κάτι διωδίες (Τάσου—Γκόλφως κλπ.) ὅπου στὴν ἀρχὴ ὁ θεατὴς νομίζει ὅτι ἀκούει βιεννέζικη ὀπερέττα γιὰ νὰ ἀναπνεύσῃ μὲ ἀνακούφισῃ κατόπιν ὅταν ὁ συνθέτης ἐπαναφέρῃ τὰ παραπλανημένα μοτίβα του στὰ μινόρε τοῦ δημοτικοῦ ὕφους.

Ἀλλ' αὐτὸ δὲν φτάνει. Ἢ μᾶλλον, αὐτὸ ἴσα ἴσα, ἡ πολλὴ καὶ καλή, συχνὰ μουσικὴ εἶνε ποὺ περισπᾶ τὴν προσοχὴ τοῦ θεατῆ, ποὺ τὴν παραπλανεῖ καὶ κάνει ἀγνώριστη τὴν «Γκόλφω». Σ' ἕνα μάλιστα σημεῖο ἡ παρέμβασίς της εἶναι πραγματικὰ ὀλέθρια. Στὴν μεγάλη σκηνὴ τῆς κατάρας. Δὲν πρέπει ἐκεῖ νὰ ὑπάρχῃ καμμιὰ ἄλλη ὑπόκρουσις ἀπὸ τὴν σηνοδεία τῆς βροντῆς καὶ τὴν μανία τῶν στοιχείων.

Ἡ ὑπόκρουσις τῆς ὀρχήστρας ἐξαφανίζει σχεδὸν τελείως τὴν δραματικότητα τῆς στιγμῆς, ἀφοῦ οὔτε ἡ βροντὴ καλὰ καλὰ ἀκούγεται, ἀλλ' οὔτε καὶ τί λένε στὴ σκηνὴ καταλαβαίνει ἡ μισὴ αἴθουσα, ἀπὸ τὴ μέση κι' ἀπάνω. Εὐτυχῶς ὅτι τὴν τελευταία στιγμὴ παύει ἡ μουσικὴ καὶ κάτι γίνεται.

Ἐπίσης ἡ ἀφθονία τοῦ κωμικοῦ στοιχείου ἔχει ἀλλάξει τὸ ἔργο. Οἱ κωμικὲς σκηνὲς καὶ οἱ κωμικοὶ τύποι ἔχουν γελοιογραφηθῆ ἔντονα; (Ἡ Σούζου μὲ τὴν παρέα της, ὁ Γιάννης μὲ τὸν κλοουνισμό του, ὁ Δῆμος μέ...τὰ δικά του, τά...**σπαριδέϊκά του** κτλ).

Ἀπὸ ἀπόψεως ἑρμηνείας καλὴ καὶ φιλότιμη προσπάθεια ἔγινε ἀλλὰ χωρὶς μεγάλα ἀποτελέσματα. Ἡ ἀπόπειρα τῆς δος Χαντᾶ νὰ δραματικοποιηθῆ ἔμεινε μονάχα ἀπόπειρα. Ἄτονη σὲ πολλὰ σημεῖα καὶ ἰδίως στὴν τραγικὴ στιγμὴ τῆς κατάρας καὶ τῆς τρέλλας ἀργότερα. Ὁ Τάσος δὲν ἦταν στὸ ρόλο του. Μᾶλλον ὁ Κίτσος, ὁ εὐσταλὴς καὶ ἀρρενωπὸς σ' ὅλα· θᾶπρεπε νὰ εἶνε ὁ Τάσος. Ἀλλὰ εἶναι καὶ οἱ μουσικοφωνητικὲς ἀνάγκες ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος...

Ἡ εἴσοδος τοῦ Τάσου στὴ σκηνὴ ὕστερ' ἀπ' τὴν ἀφήγησῃ τοῦ Δήμου (περιπέτεια στὸν γκρεμὸ τοῦ Χελμοῦ) πολὺ ἄτονη καὶ ἀθόρυβη. Ὅπως εἶναι καὶ πολὺ περίεργη ἡ ἀπόφασῃ τῆς Γκόλφως νὰ πάγῃ ν' αὐτοκτονήσῃ στὴ βρύσῃ, ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, ἐνῶ ὁ Τάσος καὶ οἱ δικοί της τὴν ἀναζητοῦσαν σὲ βουνὰ καὶ σὲ λαγκάδια. Ἀλλ' αὐτὰ εἶνε ζητήματα διασκευῆς καὶ σκηνοθεσίας καὶ ὥρα εἶνε ν' ἀφήσουμε τὸν φίλτατό μου κ. Λάσκο ἥσυχο.

Συμπέρασμα: Ὅ,τι εἴπαμε καὶ στὴν ἀρχή. Ὑπάρχουν μερικὰ πράγματα ἀπὸ τὸ παρελθὸν ποὺ δὲν πρέπει νὰ τὰ θίγουμε Ἓν' ἀπ' αὐτὰ θᾶπρεπε ἴσως νᾶτανε κι' ἡ «Γκόλφω».

ΒΑΣΟΣ ΣΑΜΠΑΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ἀπ' ὅλα τὰ περίπτερα τὸν νέο

ΟΔΗΓΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Ἔκδοσις Δ. ΠΕΡΑΝΖΤΑΚΗ
Πειραιῶς 13 - Ἀθῆναι

Σὲ λίγες μέρες

"ΤΟ ΚΑΡΝΕ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ,,

Τὸ μοναδικὸ στὴν Ἑλλάδα γυναικεῖο περιοδικὸ

ΤΥΠΟΙ ΘΕΑΤΩΝ

(Συνέχεια ἀπ' τὴν 1η σελίδα)

μεταβολὲς τοῦ καιροῦ, τὴν ἀκρίβεια τῆς ζωῆς, ἢ σχολιάζει τοὺς ἠθοποιοὺς μεγαλοφώνως. Ματαίως οἱ θεατὲς ποὺ κάθονται μπροστὰ γυρίζουν κάθε τόσο καὶ τὸν ἀγριοκυττάζουν. Ματαίως τοῦ φωνάζουν: «Σςςς!». Αὐτὸς συνεχίζει τὴν κουβέντα του, χωρὶς νὰ δίνῃ προσοχὴ στοὺς ἀφελεῖς θεατὰς ποὺ πῆγαν στὸ θέατρο.. γιὰ νὰ ἰδοῦν ἔργο. Καὶ ἀπορεῖ κανεὶς, πολὺ δίκαια καὶ πολὺ λογικά, γιατὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ παρέα του πλήρωσαν ἀπὸ 100 χιλιάδες ὁ καθένας γιὰ νὰ κουβεντιάσουν, ἐνῷ μποροῦσαν νὰ καθίσουν στὸ σπῆτι τους νὰ τὰ ποῦνε, ἢ νὰ πᾶνε σ' ἕνα κέντρο. Καὶ σκέπτεται ἀκόμα κανεὶς τὶ θὰ γινόταν ἂν ὅλοι οἱ θεατὲς ἀκολουθοῦσαν τὸ παράδειγμα τους κι' ἔστηναν τὴν κουβέντα τους ἐν ὥρᾳ παραστάσεως. Τὸ πιὸ ἐνοχλητικὸ σημεῖο σ' αὐτὴν τὴν ἱστορία εἶνε ὅτι πολλὲς φορὲς λένε ἀστεῖα, ἐνῷ στὴ σκηνὴ παίζεται δρᾶμα. Κι' ἐνῷ τὰ μάτια τῶν ἄλλων θεατῶν ὑγραίνονται ἀπὸ τὴ συγκίνησι, ἀκούγονται τὰ γέλοια καὶ τὰ χάχανα τῶν συζητητῶν, ποὺ εἶπαν κάποιο ἀστεῖο...

Ὑπάρχει ὁ τύπος τοῦ θεατὴ ποὺ πάει στὸ θέατρο γεμᾶτος ἀπὸ τὶς καλύτερες προθέσεις. Ἂν πρόκειται γιὰ κωμῳδία, ἢ ἐπιθεώρησι, ὁ τύπος αὐτὸς τοῦ θεατὴ ξεκαρδίζεται στὰ γέλοια μὲ τὸ παραμικρὸ ἀστεῖο. Τὶς πιο πολλὲς φορὲς καὶ χωρὶς νὰ λέγεται ἀστεῖο. Γελάει τόσο πλατεια καὶ τόσο θορυβωδῶς ὥστε προκαλεῖ τὴν προσοχὴ καὶ τὴν περιέργεια τῶν «μέσων θεατῶν» ποὺ ἀποροῦν γιὰ τὸ τόσο εὔκολο γέλοιο τοῦ συναδέλφου των.

Ἀντίθετος ἀκριβῶς τύπος, εἶνε ὁ σοβαρός, ὁ ψυχρός, ὁ παγομένος θεατής, ποὺ δὲν γελάει ποτέ. Φοράει τὴν μάσκα τῆς σοβαρότητος καὶ σᾶς δίνει τὴν ἐντύπωσι εἰσαγελλέως τοῦ Ἀρείου Πάγου. Στυγνὸς βλοσυρὸς καὶ συνοφρωμένος, δὲν ἀφίνει τὸ μοῦτρο του νὰ τσακίσῃ στὴν ἐλάχιστη ὑποψία μειδιάματος. Τὰ πιὸ πνευματῶδη καὶ ξεκαρδιστικὰ ἀστεῖα νὰ λέγωνται ἐπὶ σκηνῆς, οἱ πιὸ ἐξωφρενικὲς σκηνὲς νὰ διαδραματιζωνται, ὁ τύπος μας ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκτελεῖ χρέη εἰσαγγελέως. Συνοφρυωμένος ἦρθε, συνοφρυωμένος θὰ φύγῃ. Καὶ δίκαια καὶ λογικὰ ἀπορεῖ καὶ γι' αὐτὸν κανείς: Ἀφοῦ δὲν συνειθίζει νὰ εὐθυμῇ καὶ νὰ γελάῃ, γιατὶ ἦρθε στὸ θέατρο, καὶ δὲν καθόταν στὸ σπητάκι του νὰ διαβάσῃ φιλοσοφία;

Ἄλλος ἐνδιαφέρων τύπος θεατοῦ εἶναι ὁ «θαυμαστής». Αὐτὸς συνήθως εἶναι ἐρωτευμένος μὲ μιὰ πρωταγωνίστρια ἢ μὲ μιὰ δευτερεύουσα ἠθοποιό. Καὶ θὰ τὸν δῆτε κάθε βράδυ στὴν πρώτη σειρά, ὅπου ἐξασφαλίζει μόνιμη θεσι ἀντὶ γεναίου μπουρμπουάρ. Ὅταν θὰ βγῇ ἡ εὐνοουμένη του θὰ χειροκροτήσῃ πρῶτος—κάποτε εἶναι καὶ ὁ μόνος—θὰ χαμογελάσῃ πρὸς τὸ συμπαθές του πρόσωπο, θὰ δυὸ κάνῃ ἐπιδοκιμαστικὰ κινήματα τοῦ κεφαλιοῦ, ὄχι τόσο γιὰ νὰ τὸν ἀντιληφθῇ ἐκείνη, ὅσο γιὰ νὰ καταλάβουν οἱ γύρω του θεατὲς ὅτι ἔχει κάποιες σχέσεις μὲ τὴν ἠθοποιό..

Ἄλλος τύπος θεατὴ—σπάνιος, εἶναι ἀλήθεια στὴν ἐποχή μας—εἶναι ὁ ἀφελής, ὁ ἀνίδεος, ποὺ δὲν καταλαβαίνει τὶ γίνεται ἐπὶ σκηνῆς. Εἶνε ὁ θεατὴς ποὺ ρώτησε κάποτε τὸ διπλανό του, στὰ μέσα τῆς τρίτης πράξεως κάποιου ἔργου:

—Δὲν μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ, δρᾶμα εἶναι ἢ κωμῳδία;

Καὶ ὁ ἄλλος, ἐξ ἴσου μεγάλης ἀντιλήψεως ἄνθρωπος, ἀπάντησε:

—Δὲν ἔδειξε ἀκόμα!

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

—Τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα κυκλοφορεῖ τὸ βιβλίο τοῦ ***Μάνου Ν. Καραγιαννίδη*** «ΝΙΚΟΛΟΣ Ο ΜΟΥΤΣΟΣ». Θαλασσινὲς ἱστορίες. Θὰ πουλιέται σ' ὅλα τὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα.

Ὁ Διάβολος μιλεῖ γιὰ τὴ γυναῖκα.

Αὐτὸς εἶναι ὁ τίτλος τοῦ νέου βιβλίου τοῦ διαλεχτοῦ συγγραφέως καὶ δημοσιογράφου ***Κώστα Μάγιερ***. Τὸ συναρπαστικὸ αὐτὸ καὶ πρωτότυπο βιβλίο πουλιέται σ' ὅλα τὰ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα.

ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΗ ΜΑΝΤΡΑ

(Συνέχεια ἀπ' τὴν 1η σελίδα)

μου τραγούδια

Τὸ 1928, ἀρχὰς Ἰουλίου, ἡ διεύθυνσις τῆς Ὀάσεως μὲ ἔπεισε, μὲ ἀκατάβλητα ... εἰς εἶδος, ἐπιχειρήματα (δηλ. ἡμερησίαν ἀμοιβὴν ὑπερβαίνουσαν ὅ,τι εἶχε προσφερθῆ ὡς τότε εἰς Ἕλληνα καλλιτέχνην, νὰ τραγουδῶ τὰ τραγούδια μου ἀπὸ τῆς σκηνῆς της. Σκηνῆς; τί λέω; Πάλκου Πάλκου μικροσκοπικοῦ ποὺ μόλις χωροῦσε τὸ πιάνο μου καὶ ἐμένα ποὺ ἤμουνα τότε παχύτατος—ἂν καὶ δὲν ὑπῆρχον τότε δελτία ἄρτου.

Τί νὰ κάμω; ὁ... καϋμένος; ἐδέχθηκα. Δύο χιλιάδες δραχμὲς τὴν ἡμέρα, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν πρόκλησις, ὄχι μισθός! Βγῆκα λοιπὸν στὸ κλαρὶ τοῦ Βαριετέ, μὲ θεατὰς τρώγοντας πάστα ἢ πίνοντας λεμονάδα. Ἀντίο! καλλιτεχνικὴ ἀξιοπρέπεια! Δὲν ξέρω ἂν ἡ λέξις· κλαρὶ ἐφαρμόζεται στὸ Βαριετέ· πάντως εἶνε δένδρον. Δένδρον γενεαλογικόν. Καὶ ἐπειδὴ μιλοῦμε γιὰ γενεαλογία, σᾶς λέγω ὅτι μερικοὶ διατείνονται ὅτι εἶμαι ὁ παπποῦς τοῦ Βαριετέ, σ'τὴν Ἑλλάδα. Οἱ εὐλογημένοι! δὲν ἔλεγαν τοὐλάχιστον ὁ πατέρας! Ἂς εἶνε! Μὲ τὶς διαμαρτυρίες δὲν ξανανιώνει κανείς. Ἔκαμα λοιπόν, τὸ καλοκαῖρι ἐκεῖνο τὸν κόσμο νὰ γελᾷ ἢ νὰ κλαίῃ δύο φορὲς τὴν ἡμέρα σ'τὴν Ὄασι μὲ τὰ τραγούδια μου καί, τὸ βράδυ μὲ τὴν ἡσυχία, γέμιζε καὶ τὸ παρακείμενον Βατραχονῆσι ἀπὸ κόσμο ποὺ ἄκουε δωρεὰν τὴ «Νύχτα στὸ βουνό». Τὴν ἑπομένη χρονιά, στὰ 1929 ἐμφανίσθηκα ἕνα μῆνα σ'τὴν πλατεῖα τοῦ Ν. Φαλήρου μὲ τρεῖς χιλιάδες ἡμερησίως (ἂν ἀγαπᾶτε) καὶ κατόπιν πάλι σ'τὴν Ὄασι μὲ τὴν ἴδια ἀποζημίωσι. Τὸ 1930 ἤρθα πάλι ἀπὸ τὸ Παρίσι σ'τὴν Ἀθήνα νὰ περάσω τὸ καλοκαῖρι ἀλλὰ λίγο ἀργά! Ἡ διεύθυνσις τῆς Ὀάσεως, μὲ ἤθελε ἀλλὰ φρονοῦσε ὅτι τρεῖς χιλιάδες ἦσαν πολλὰ γιὰ τρίτη χρονιὰ ποὺ θὰ ἐμφανιζόμουνα σ'τὸ κοινόν της — ποὺ εἶχε συνειθίσῃ πλέον νὰ κατακλύζῃ τὴν ... ἔρημον τῆς Ὀάσεως.

Τὸ κάτω κάτω δὲν μὲ χρειαζόταν πλέον ὅπως τὶς προηγούμενες χρονιὲς καὶ μοῦ πρόσφερε τὸ πολὺ δυόμισι χιλιάδες. Μ' ἔπιασε τότε τὸ γνωστὸν Ἀττικόν μου πεῖσμα καὶ ἀποφάσισα νὰ ἀνοίξω δικό μου θέατρο. Πῆγα νὰ πῶ.... ζαχαροπλαστεῖον!

Σὲ 13 μέρες, λοιπὸν καὶ μὲ 13 χιλιάδες δανεικὲς ἄνοιξα τὴ «Μάντρα μου» στὶς 13 Αὐγούστου τοῦ 1930. Ὥστε εἰς τὸ ἄνοιγμά της ὑπάρχουν τρεῖς αἰτίες. Τὸ διευθυντηλῆκι, τὸ πεῖσμα καὶ ἡ ἐπιθυμία μου νὰ κάμω ἕνα θεατράκι πρωτότυπο, ποὺ νὰ ἀκούωνται περιποιημένα, τραγούδια ἀπαγγελίες σκὲτς κτλ. καὶ ὅπου νὰ ἐμφανίζωνται· ὄχι μόνο καλλιτεχνικὰ ταλέντα ἀλλὰ καὶ συγγραφεῖς ποὺ νὰ λέγουν οἱ ἴδιοι ἀπὸ σκηνῆς τὰ ἔργα τους. Παύω ὅμως γιατὶ μοῦ τηλεφωνοῦν γιὰ τὸ χειρόγραφο. Γειά σας!

Ἀττὶκ

Η ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ὅπως στὸ προηγούμενο ἄρθρο μας ἀναφέραμε, θὰ ἀσχοληθοῦμε τώρα, μὲ τὶς καλλίτερες μαθήτριες τῶν ἐν Ἀθήναις Σχολῶν κλασσικοῦ μπαλέττου, καὶ εἰδικῶς τοῦ κ. Μοριάνωβ, καὶ τῆς κ. Ἕλλης Ζουρούδη. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ θὰ ἀναφέρωμεν τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν διπλωματούχων καὶ ἀριστούχων τῶν ἄνω σχολῶν, ὡς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν καλλιτεχνίδων καὶ καλλιτεχνῶν ποὺ παρακολουθοῦν τὰ μαθήματα σὲ διάφορα κούρ.

Τὸν τελευταῖο αὐτὸ καιρὸ ἡ σχολὴ τοῦ κ. Μοριάνωβ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὡς πρῶτες μαθήτριες τὴν Δέσποινα Βεϊνόγλου, ἀρίστην εἰς τεχνικὴν καὶ κάτοχον τοῦ μπαλέττου, τὴν δ/δα Νίτσαν Τσαούτου, τὴ γλυκυτάτη Μάριαμ Σουαζύ, διπλωματοῦχες καὶ ἀριστοῦχες, τὴ θαυμασία νέα χορεύτρια δ/δα Βίκα Τσιτσιρίδου, τὴν Καίτην Κρικώβα, τὴν Ἀντωνίαν Φάμερ, τὴν Φραγκουλίδου, τὴν Ἑλένην Μουρίκη, ποὺ ἀσφαλῶς θὰ ἔχῃ μεγάλη ἐξέλιξι—, τὴν Ἀγγέλα Γαρέλη—καὶ Ἰ. Μανιαδάκη.

Αὐτὲς εἶναι ἡ μαθήτριες τῆς σχολῆς τοῦ κ. Μωριάνωβ, οἱ πειὸ προχωρημένες καὶ πολὺ καλὲς στὸ κλασσικὸ μπαλέττο καὶ ποὺ ὅλες αὐτὲς θὰ παρελάσουν ἀπ' τὴ σκηνὴ τοῦ θεάτρου «Ρὲξ», στὴν ἐτησία ἐπίδειξι τῆς σχολῆς αὐτῆς.

Εἰς τὴν σχολὴν τῆς κ. Ἕλλης Ζουρούδη ἀριστοῦχες καὶ διπλωματοῦχες εἶναι ἡ γνωστὴ χορεύτρια Ἄννυ Φραγκούλη, ἡ Μαρίκα Τσιριγώτη, ἡ Μιμίτσα Μάγκου, ἡ Κασσιανὴ Σταθακοπούλου, ἡ Θάλεια Ἀνωμερίτου καὶ ἡ Εὐτέρπη Βαφειάδου. Εἰς τὴν Σχολὴν τῆς κ. Ζουρούδη παρουσιάζονται ὡς ἐξαιρετικὰ ταλέντα ἡ δ/νὶς Ἕλενα Λοβέρδου καὶ ὁ χορευτὴς κ. Ρομπὲρ Σαραγᾶς.

Εἶναι ἄξιον ν' ἀναφερθῇ ὅτι παρακολουθοῦν τὰ μαθήματα τῆς κ. Ζουρούδη πολλοὶ καλλιτέχναι καὶ καλλιτέχνιδες. Ἐξ αὐτῶν ἀναφέρομεν τὴν Τατιάνα Βαρούχη, τὴν Ἀθηνᾶ Παπαδάκη, τὴν Ντόρα Πρασίνου, τὴν Τζούλια Παναγιωτίδου, τὴν γαλλίδα Σιμὸν Σαμπάς, τὴν Βίβιαν Ρήγα, τὴν Θάλεια καὶ τὴν Μάρω Χ.

Κλείνοντας τὸ παρὸν σημείωμα εὐχόμεθα καὶ εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω σχολὰς πᾶσαν προκοπὴν εἰς τὴν πρόοδον τῆς τέχνης καὶ δηλοῦμεν ὅτι ὁ «Καλλιτεχνικὸς Κόσμος» ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ν' ἀγκαλιάσῃ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Τέχνης, δὲν θὰ παραλείψῃ νὰ ὑποστηρίξῃ κάθε ἀτομικὴ καὶ ὁμαδικὴ καλλιτεχνικὴ προσπάθεια τῶν σχολῶν κλασσικοῦ μπαλέττου.

ΗΡ. ΡΕΒΕΖΟΥΛΗΣ

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ: Ἡ Σχολὴ Νίκολς

ΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΑΡΙΚΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ (ΡΕΞ)

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ

Ἡ ἀριστουργηματικὴ νησιώτικη ἠθογραφία τοῦ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΓΡΗ

ΦΟΥΣΚΟΘΑΛΑΣΣΙΕΣ

Σκηνογραφίες καὶ κοστούμια ΑΝΕΜΟΓΙΑΝΝΗ

Καπετὰν Σφακιανὸς: ΒΑΣΙΛ. ΛΟΓΟΘΕΤΙΔΗΣ

Μιὰ ματιὰ στὰ ἑλληνικὰ Στούντιο

ΧΕΙΡΟΚΡΟΤΗΜΑΤΑ

Ἡ νέα ταινία μὲ τὸν ΑΤΤΙΚ

Ἡ περσυνὴ ἐπιτυχία τοῦ φίλμ τοῦ Βεάκη «Ἡ φωνὴ τῆς καρδιᾶς» κέντησε τὰ ὄνειρα καὶ τὶς φιλοδοξίες ὅλων τῶν Ἑλλήνων κινηματογραφιστῶν καὶ μὴ νὰ μεταβάλουν τὴν Ἀθήνα σὲ ... Χόλλυγουντ!

Ἔτσι δέκα καὶ πλέον καινούργιες ἑταιρεῖες ἱδρύθηκαν καὶ ἀναγγέλθηκαν ἰσάριθμα φίλμ. Ἀπ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως δὲν εἴδαμε ἀκόμα κανένα μολονότι ἡ σαιζὸν κοντεύει νὰ τελειώσῃ.

Καὶ ἐπὶ τέλους!... Πρὸ ἡμερῶν στὶς βιτρίνες τοῦ «Rex» ἔδειξαν τὴν ἐμφάνισί τους οἱ πρῶτες φωτογραφίες ἀπὸ τὸ πρῶτο φετεινὸ φίλμ. Ἡ ἔκπληξις καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ προκάλεσαν στοὺς φίλους τῆς ἑβδόμης τέχνης εἶναι αὐτονόητο καὶ ἀπολύτως δικαιολογημένο ἄλλωστε γιατὶ ἡ ἐντύπωσις ἦταν πολὺ ἱκανοποιητικὴ σὲ σημεῖο ποὺ μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς αὐτὴ τὴ φορὰ πλησιάζουμε ἕνα εὐρωπαϊκὸ φίλμ.

Πρόκειται γιὰ τὸ ἔργον «Χειροκροτήματα» (Σενάριο καὶ σκηνοθεσία Γεωργ. Θ. Τζαβέλλα—Παραγωγὴ Νόβακ Φίλμς καὶ Α. Ε. Ὠρίων—Πρωταγωνισταὶ Ἀττὶκ—Δημήτρης Χόρν—Ζινὲτ Λακὰζ—Νίκος Βλαχόπουλος καὶ Τζέννη Σταυροπούλου.

Ὅπως πληροφορηθήκαμε ἀπὸ τοὺς κινηματογραφικοὺς κύκλους, ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου στρέφεται γύρω ἀπὸ τὸν κόσμο τῶν «παρασκηνίων» καὶ βασίζεται στὸ δρᾶμα ἑνὸς διασήμου καλλιτέχνη ποὺ γερνάει καὶ ἀρχίζει νὰ χαν̃ῃ τὴν ἀγάπη τοῦ κοινοῦ. Τὸν ρόλο τοῦ γέρου καλλιτέχνη κρατάει φυσικὰ ὁ δημοφιλὴς Ἀττίκ, ὁ ὁποῖος ὑπόσχεται ἐκπλήξεις στὴν καινούργια του καρριέρα σὰν ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου. Τὸ πιστεύουμε ἀπόλυτα γιατὶ ἀπὸ ἕναν καλλιτέχνη σὰν κι' αὐτὸν ... ὅλα εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ περιμένῃ κανείς. Ὁ συμπαθέστατος Χόρν στὸ ρόλο ἑνὸς βιολονίστα ποὺ ἐξελίσσεται σὲ μεγάλο μαέστρο, δίνει ἕναν ἐντελῶς ἀλλοιώτικο τύπο, ἀπ' ὅτι ἔδωσε στὴ «Φωνὴ τῆς καρδιᾶς».

Ἡ μεγάλη ἀποκάλυψις ὅμως τοῦ φίλμ θὰ εἶναι ἡ νέα πρωταγωνίστρια Ζινὲτ Λακὰζ στὸ ρόλο μιᾶς μικρῆς κοπέλλας ποὺ δημιουργεῖ ὁ γέρο καλλιτέχνης καὶ ποὺ στὸ τέλος... Ἀλλὰ γιὰ τὸ «τέλος» ποὺ θὰ εἶναι ἕνα πρωτότυπο «κλοῦ» τοῦ ἔργου παρακληθήκαμε νὰ μὴ γράψουμε ἀπολύτως τίποτε.

Σεβόμεθα λοιπὸν τὰ ἐπαγγελματικὰ μυστικὰ τῶν κινηματογραφιστῶν καὶ περιμένουμε μὲ ἀνυπομονησία τὴν πρεμιέρα ἐπιφυλασσόμενοι παντὸς νομίμου δικαιώματός μας κλπ. γιὰ τὴν κριτική.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, εἶναι ἄξιον νὰ τονισθῇ ἰδιαιτέρως τὸ γεγονός, ὅτι ὁ σεναρίστας καὶ σκηνοθέτης κ. Γεώργ. Τζαβέλλας διὰ πρώτην φορὰν ἐπιχειρεῖ τὸ τόλμημα, νὰ γυρίσῃ ἕνα φίλμ μὲ «ἐσωτερικὰ» ἀντίθετα ἀπὸ τὰ γνωστὰ μέχρι σήμερα ἑλληνικὰ φίλμ ποὺ ἐγυρίσθησαν κυρίως στὸ ὕπαιθρο.

Ο ΦΑΚΟΣ

Η ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΙΩ. ΒΕΛΛΑ

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν στὰς 26 Μαρτίου ἐδόθη εἰς τὸ «Ρὲξ» ἡ τιμητικὴ τοῦ κ. Ἰω. Βέλλα. Ἡ ὀρχήστρα τοῦ κ. Ἰω. Βέλλα ἦταν πολὺ καλὴ καὶ χειροκροτήθηκε τόσο ὡς ἐκτέλεσις ὅσον καὶ γιὰ τὰ κομμάτια ποὺ εἶχε συνθέσει ὁ συνθέτης. Ἔλαβον μέρος οἱ κ.κ. Πιέρρο Λοβάτι — ποὺ ἔχει κατακτήσει τὰς Ἀθήνας μὲ τὸ τραγοῦδι του καὶ ποὺ εἶχε τὴν μεγαλύτερη ἐπιτυχία — ὁ ποιητὴς κ. Ὀρέστης Λάσκος ποὺ ἀπήγγειλε τὸ περίφημο ποίημά του ὁ «Ναζωραῖος καὶ ἡ νεκρὰ ζώνη» καὶ τὸ ἀριστουργηματικὸ καὶ συμβολικὸ «Τάα - Ρόα» ἀμφότερα μὲ ὑπόκρουσιν πόὺ εἶχε γράψει ὁ συνθέτης κ. Βέλλας, τὸ θαυμάσιο ντουέττο Παπαδάκης· Μαρούδας, ὁ τραγοτδιστὴς κ. Χρῆστος Βασιλείου, ὁ κ. Χοϊδᾶς, ὁ κ. Γεροντάκης, ὁ χορευτὴς καὶ χορογράφος κ. Μάγκλερ, ἡ δ/νὶς Δελετάρη, ἡ Ράσμα Γιούλη κλπ.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΤΖΑΖ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΠΝΙΣΗΣ

Ἀσφαλῶς ὅταν ἀκοῦτε τὸ ὄνομα Κώστας Καπνίσης, θὰ φαντάζεσθε ἕναν ἁπλὸ πιανίστα τῆς χορευτικῆς μουσικῆς. Ἔπρεπε ἀπὸ καιρὸ νὰ σᾶς ἔχουμε μιλήσῃ γι' αὐτὸν καὶ τὸ ταλέντο του, τοὐλάχιστον γιὰ ὅσους τὸν θαυμάζετε χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζετε. Λοιπὸν ἀγαπητοί μου, ἔχετε ἀπατηθῆ.....

Ὁ Καπνίσης δὲν εἶναι πιανίστας· εἶναι συνθέτης καὶ συνθέτης σ' ἕνα ὕφος μουσικῆς, ποὺ εἶναι τελείως ἀσυνήθιστο καὶ καινούργιο στὴν Ἑλλάδα.

Μ' ὅλην τὴν τάσιν ποὺ ἔχει ἡ μουσική του πρὸς τὴν «τζάζ», μένει πάντοτε διάχυτο τὸ ἑλληνικὸ ὕφος στὰ κομμάτια του, ποὺ τὸν κάνει νὰ ξεχωρίζῃ ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους συνθέτας, διότι κανεὶς δὲν ἔχει κατωρθώσει αὐτὴ τὴν τέλεια συγχώνευσι τῆς τζάζ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὕφους.

Ἐκεῖνα ὅμως ποὺ ἐκφράζουν τὴν προσωπικότητά του ἀπόλυτα εἶναι οἱ παρλάτες, σὰν τὸ «Κι' ὅμως «Mandame», τὸν «Παππούλη», τὴν «Ἄνοιξι», τὰ «Γκρίζα μαλλιά, καὶ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα βρίσκουν τὴν πραγματική τους ἑρμηνεία ὅταν ἐκτελοῦνται στὸ πιάνο καὶ τραγουδιοῦνται ἀπὸ τὸν ἴδιον.

Ὅλα του τὰ κομμάτια ἔχουν τὴ σφραγίδα τῆς προσωπικότητός του μὲ τὴν πάντοτε ἰδιάζουσα σειρὰ τῶν ἁρμονιῶν του, χωρὶς ὅμως ο ἰδιάφορες μελωδίες νὰ μοιάζουν ποτὲ ἡ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη, ἀκόμα περισσότερο μὲ ξένες, ὅπως συμβαίνει συχνὰ μὲ τοὺς ἄλλους συνθέτας.

Ὡς πιανίστας ὁ Κώστας Καπνίσης ἔχει τὸ προσὸν νὰ ἐξυψώνῃ τὸ παίξιμο στὸ «ποίκιλμα» ποὺ δημιουργεῖ μόνος του καὶ ποὺ σκοπὸν ἔχει νὰ χαϊδεύῃ ἁπαλὰ τὴν ὅλη μελωδία του.

Ἀλλὰ μιλοῦμε τόσην ὥρα γιὰ τὴν μουσική του, ἡ ὁποία ὁμολογουμένως μᾶς ἔχει κατακτήσει, ἐνῷ πρῶτα, πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι δὲν εἶναι κανένας πενηντάρης ὅπως τὸν ἔχουν φανταθῆ πολλοί, ἀλλὰ εἶναι μόνον 23 ἐτῶν πάντοτε εὔθυμος, διασκεδαστικὸς στὶς συντροφιὲς καὶ γι' αὐτὸ πολὺ ἀγαπητὸς στοὺς φίλους του. Ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς εὐθυμίας εἶναι ἡ ἱκανοποίησις γιὰ τὰ ἔργα του— ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰ εἶναι συμφωνικὰ — ποὺ τοῦ δίνει τὴν δύναμι γιὰ μεγαλύτερες συνθέσεις — σὲ θεατρικὰ ἢ Κινηματογραφικὰ ἔργα — καὶ ποὺ δείχνει τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔχει βρεῖ τὸν πραγματικὸ δρόμο τῆς ἐξελίξεως τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς.

Ὁ Τζαζίστας Χ.

Η ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΠΕΛΛΑΣ ΣΜΑΡΩ

Ἡ ἐπανεμφάνισις τῆς Μπέλλας Σμάρω στὸ «Ρὲξ» ὑπῆρξε πανηγυρικὴ καὶ ὁ κόσμος ποὺ κατέκλυσε τὴν αἴθουσαν τοῦ θεάτρου Μαρίκας Κοτοπούλη ἔφυγε μὲ τὰς καλλίτερας τῶν ἐντυπώσεων, συγκινηθείς, διότι σπανίως δοκιμάζει τοιαύτας συγκινήσεις καὶ δὴ μόνον σὲ περιπτώσεις ἐξαιρετικῶν καλλετεχνικῶν ἐκδηλώσεων. Εἰς τὴν παράστασι αὐτὴν—ἡ ὁποία θὰ μείνῃ ἱστορικὴ διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸν πλοῦτον της καθὼς καὶ διὰ τὴν καλλιτεχνική της ἀρτιότητα —, παρευρέθησαν πολλοὶ ἐπίσημοι, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ εἰδικώτεροι ἄνθρωποι τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς Τέχνης.

Ἴσως ἡ παράστασις αὐτὴ ἡ τόσον μεγαλειώδης, ν' ἀποτελῆ τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης τῆς διακεκριμένης καλλιτέχνιδος, ἡ ὁποία κυριολεκτικῶς ἀπεθεώθη εἰς ὅλας τὰς ἐμφανίσεις της. Τόση ἦταν ἡ ἐπιτυχία, τόσος ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ κόσμου, ὥστε δὲν εἶναι παράτολμον νὰ πῇ κανεὶς ὅτι ἡ παράστασις αὕτη ἀποτέλεσε μεγάλο καλλιτεχνικὸ γεγονὸς εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ θεάτρου, καὶ δὴ ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις.

Ἡ συγκίνησις τοῦ κόσμου καὶ τῆς καλλιτέχνιδος ἦταν πρόδηλος. Μετὰ τὴν παράστασι ἐπῆγα νὰ συγχαρῶ προσωπικῶς τὴν κ. Μπέλλα Σμάρω στὰ «παρασκήνια». Μέσα σ' ἕνα μεγάλο πλῆθος κόσμου—ποὺ διαρκῶς ἐπανε-

ΝΕΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Ο ΓΛΥΠΤΗΣ ΝΙΚΟΣ Ι. ΣΟΦΙΑΛΑΚΗΣ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

Ὁ γνωστότατος ἐκ Κρήτης γλύπτης κ. Νίκος Σοφιαλάκης εἶναι ἕνας καλλιτέχνης, ποὺ ὑπόσχεται πολλὰ διὰ τὸ μέλλον. Ἂν καὶ πολὺ νέος ἀκόμα, ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἔργο ὡρίμου δημιουργοῦ. Ἡ Ἑλληνικὴ γλυπτικὴ θὰ βρῇ στὸ πρόσωπό του ἕνα ἐμπνευσμένο καλλιτέχνη τῆς σμίλης, ποὺ μὲ ἱερὴ πίστη ἀνέλαβε νὰ βάλῃ τὴν ἀγνὴ σφραγῖδα τῆς Ἑλληνικῆς του ψυχῆς στὶς δημιουργίες του. Μιὰ ἐπίσκεψη στὸ ἐργαστήρι τοῦ Σοφιαλάκη εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ πιστοποιήσῃ τὰ προτερήματα τῆς ἐξαιρετικῆς ἐργασίας του.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἔργων του στὸ μάρμαρο θὰ ἀναφέρω δύο ἀπ' τὶς καλλίτερες δημιουργίες του: «Τὸ κεφάλι μικροῦ παιδιοῦ» καὶ «Τὸ βρέφος».

Τὸ πρῶτο κεφάλι θυμίζει τὴν ἐργασία τῶν κλασσικῶν τοῦ Δ' αἰῶνα. Οἱ φόρμες του εἶναι ἁπλὲς—δωρικές, μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς—δοσμένες ὅμως μὲ εὔχημο ρεαλισμὸ καὶ πλαστικότητα, σὲ τρόπο ποὺ νὰ πέρνῃ χάρη ἡ ἁπλότητα τῆς γραμμῆς. Τὰ μαλλιά, στιλιζαρισμένα μ' ἁπλότητα, δίνουν ἕνα ἀρχαϊκὸ χαρακτῆρα στὸ ἔργο.

Στὸ «Βρέφος» του ὁ Σοφιαλάκης κέρδισε μιὰ μεγάλη μάχη, ποὺ ἔδωσε μὲ τὸ μάρμαρο. Κατώρθωσε μὲ μεγάλη «μαστοριὰ» νὰ ζωντανέψῃ τὴ βρεφικὴ ἡλικία τῶν πέντε μόλις μηνῶν, πρᾶγμα ἐξαιρετικὰ δύσκολο κι' ἀχάριστο γιὰ τὴ σμίλη. Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι στὸ μάρμαρο ἐλάχιστοι καλλιτέχνες ἔχουν ἀποτολμήσει νὰ δώσουν μὲ ἐπιτυχία τὴν ἡλικία αὐτή. Ἀπ' τοὺς δικούς μας μάλιστα γλῦπτες κανένας.

Τὸ κεφάλι τοῦ «Βρέφους» σκαλισμένο σ' ἕνα κομμάτι ἀτόφιο ἀκατέργαστο μάρμαρο, εἶναι ἕνα μικρὸ ἀριστούργημα στὸ εἶδος του. Ἡ μάσκα βγαίνει ἀριστοτεχνικὰ ἀπ' τὴν ἀκατέργαστη ὕλη καὶ τονίζεται περισσότερο, πλαισιωμένη ἀπ' τὴ βρεφικὴ σκούφια. Στὰ χειλάκια τοῦ βρέφους εἶναι ζωγραφισμένο ἕνα βαθὺ παράπονο, λὲς καὶ τὸ μωρὸ εἶναι ἕτοιμο νὰ ξεσπάσῃ σ' ἕνα ἀτέλειωτο κλᾶμμα. Ὁ καλλιτέχνης μοῦ ἐξήγησε, ὅτι εἶχε τὸ μικρὸ μοντέλλο—τότε ποὺ τὸ ἐργαζότανε—στὴν ἔκφρασή του ἕνα βαθύτατο πόνο. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ὁ φοβερὸς χειμῶνας τοῦ 1941 εἶχε ἀφήσει καὶ στὰ ἀθῶα βρέφη ἀκόμα τὴ σφραγῖδα τῆς ἐγκατάλειψης καὶ τῆς πείνας...

Τὸ μικρὸ κεφαλάκι τοῦ «Βρέφους» βγαίνει μέσα ἀπ' τὴν ὕλη τοῦ μαρμάρου μὲ φυσικότητα καὶ ἡ δυσκολία τῆς τοποθέτησής του ἀπάνω σὲ στερεὸ ἄξονα—στὸ βρέφος τῶν πέντε μηνῶν τὸ κεφάλι ταλαντεύεται χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ στηριχθῇ κάπου σταθερὰ—λύθηκε ἀριστοτεχνικὰ ἀπ' τὸν καλλιτέχνη μὲ τὴν κίνηση τοῦ φιόγκου τῆς βρεφικῆς σκούφιας, ποὺ εἶναι σχεδὸν μιὰ μάζα μὲ τὸ ἀκατέργαστο μάρμαρο.

Τὸ «Βρέφος» τοῦ Σοφιαλάκη εἶναι πρωτότυπο ἔργο καὶ ἀποτελεῖ στὸ εἶδος του ἕνα πραγματικὸ ἀριστούργημα.

Μὲ τὶς ἄλλες δημιουργίες τοῦ νέου γλύπτη θ' ἀσχοληθῶ σ' ἕνα ἄλλο ἄρθρο μου.

Γενικὰ τὸ γλυπτικὸ ἔργο τοῦ Σοφιαλάκη εἶναι καθαρὰ Ἑλληνικό, ἀπαλλαγμένο τελείως ἀπὸ ξένες ἐπιδράσεις. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ μεγάλο χάρισμα τῶν δημιουργιῶν του.

Ἡ Ἑλληνικὴ γλυπτικὴ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ σύγχρονα ἔργα, ποὺ νὰ συνεχίζουν τὴν παράδοση τῆς ἀρχαίας γλυπτικῆς. Ὁ Ἕλληνας γλύπτης δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει ν' ἀγνοήσῃ—ἂν θέλῃ νὰ πετύχῃ—τὴν παράδοση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλυπτικῆς. Εἶναι βέβαια κάπως βαρὺ τὸ χρέος αὐτὸ γιὰ ἕνα νέο καλλιτέχνη, ποὺ θέλει ν' ἀκολουθήσῃ στὴν τέχνη δικούς του δρόμους ἐλεύθερους. Ἀποδείχτηκε ὅμως τετραγωνικά, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸ φῶς δὲν ἐπιτρέπει τολμηροὺς πειραματισμούς. Οἱ ἀρχαῖοι βρῆκαν—καὶ μὲ τὸ παραπάνω μάλιστα—πῶς θέλει τὴ γλυπτικὴ νὸ ὁλοζῶντανο φῶς τῆς χώρας μας. Γιατί, λοιπόν, νὰ μὴ τοὺς ἀκολουθήσουμε ἀφοῦ βρῆκαν τὸ σωστὸ δρόμο; Ὅσοι ὡς τώρα ἔκαμαν πειραματισμοὺς — ἀκολουθῶντας ξενικὲς τάσεις—ἀπέτυχαν οἰκτρότατα. Οἱ θεοὶ τῆς Ἑλλάδας δὲν συγχωροῦν τέτοιες ἱεροσυλίες...

Οἱ ἀρχαῖοι γλῦπτες μας δημιούργησαν τὸ αἰώνιο Ἑλληνικὸ θαῦμα τῆς κλασσικῆς τέχνης. Ἂς βαδίσουμε κι' ἐμεῖς ἐπὶ τὰ ἴχνη τους. Αὐτὸς εἶναι ὁ σωστὸς δρόμος.

Ὁ Νίκος Σοφιαλάκης ἀκολουθεῖ μὲ πίστη τὶς παραδόσεις τῆς Ἑλληνικῆς γλυπτικῆς. Ἂν συνεχίσῃ τὸ ἔργο του μὲ τὴν ἴδια πάντοτε πίστη, εἶμαι βέβαιος, ὅτι μιὰ μέρα—καὶ μάλιστα πολὺ σύντομα—θὰ πετύχῃ νὰ ἐπιβληθῇ.

Μ. Χ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΜΑΣ

ΘΡ. ΛΑΣΚΟΣ, ὁ γνωστὸς ποιητὴς καὶ καλλιτέχνης εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ διασκευὴ τῆς «Γκόλφως» ποὺ θριαμβεύει στὸ «Μοντιὰλ» καὶ τὸ σενάριο καὶ ἡ σκηνοθεσία τοῦ νέου φίλμ Τὸ ραγισμένο βιολί.

Ο ΦΑΝΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Πυρετωδῶς συνεχίζονται αἱ δοκιμαὶ τοῦ περιφήμου πλέον ἐτησίου «Φανοῦ τῶν Συντακτῶν».

Ἡ παράστασις θὰ δοθῇ τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα στὸ Θέατρον «Ρέξ», θὰ λάβουν δὲ μέρος εἰς αὐτὴν ὅλοι οἱ ἀριστεῖς τῆς Ἑλληνικῆς Σκηνῆς Πρόζας καὶ μουσικοῦ θεάτρου.

Ὅλοι οἱ συγγραφεῖς καὶ εὐθυμογράφοι παρέδωσαν μέχρι σήμερον, σκέτς καὶ νούμερα ἐπιθεωρήσεως, διακρινόμενα διὰ τὴν πρωτοτυπίαν αὐτῶν ἀφ' ἑνός, καὶ διὰ τὸ ἄφθονό τους πνεῦμα ἀφ' ἑτέρου.

λάμβανε—«Συγχαρητήρια!»—«Συγχαρητήρια!»—καὶ μέσα σ' ἕνα πραγματικὸ ἀνθῶνα ποὺ παρουσίαζαν τὰ ἀμέτρητα κάνιστρα ἀνθέων τῶν θαυμαστῶν της, κατώρθωσα νὰ πλησιάσω πνιγμένος ἀπὸ τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν, στὸ καμαρίνι τῆς Μπέλλας Σμάρω. Ὅλοι τὴν φιλοῦσαν καὶ ὅλους τοὺς φιλοῦσε. Σὲ μιὰ στιγμὴ τὴν εἶδα νὰ κλαίῃ. Μὰ ἤτανε σωστὸ—διελογίσθην—νὰ κλαίῃ κανεὶς ὅταν ἀντικρύζῃ τὶς ὡραιότερες στιγμὲς τῆς ζωῆς του; Σὲ λίγο ὅμως ἀντελήφθην ὅτι τὰ δάκρυα... ἤτανε δάκρυα χαρᾶς καὶ ὑπερτάτης συγκινήσεως. Τῆς ἔσφιξα τὸ χέρι.

— Συγχαρητήρια ἀπ' τὸν «Καλλιτεχνικὸ Κόσμο».

— Σᾶς εὐχαριστῶ, σᾶς εὐχαριστῶ, ἀπαντᾶ λίαν συγκινημένη...

Μαζὺ μὲ τὴν Μπέλλα Σμάρω ὁ κόσμος ἐχειροκρότησε θερμὰ καὶ τοὺς συμπράξαντας καλλιτέχνας τῆς πρόζας τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρου καὶ ὅλους τοὺς χορευτὰς καὶ χορογράφους. Τὴ μεγαλύτερη ἐπιτυχία εἶχε τὸ ζευγάρι Ἄννα Καλλουτᾶ καὶ Δημήτρης Χὸρν ποὺ κατεχειροκροτήθη. Τὸ ἄφθαστο μπρίο τῆς δαιμονισμένης πρωταγωνιστρίας Ἄννας Καλουτᾶ ἤτανε ἄνευ προηγουμένου. Ἀπὸ τοὺς ἄλλους συμπράξαντας δημοφιλεῖς πρωταγωνιστὰς ἐσημείωσαν ξεχωριστὴ ἐπιτυχία—συνοδεία τῆς ὀρχήστρας τζὰζ τοῦ Σπάρτακου, ποὺ ἔπαιζε καὶ αὐτὴ παραλλήλως μὲ τὴν Συμφωνικὴν ποὺ διηύθυνε ὁ μουσουργὸς Βιτάλης—ὁ Κυριάκος Μαυρέας, ὁ Μίμης Κοκκίνης, ὁ Γιῶργος Παπᾶς, ἡ Μαίρη Ἀρώνη καὶ ὁ Κώστας Μουσούρης, ἡ Μαρίκα Καλουτᾶ καὶ ὁ Δημήτρης Μυράτ, ἡ ὁνὶς Ἡρὼ Χαντᾶ, ἡ Ρένα Βλαχοπούλου καὶ ὁ δημοφιλὴς κωμικὸς Βασίλης Λογοθετίδης ὡς κομπέρ.

Ὁ κόσμος ἐπίσης ἐχειροκρότησε ἐπαξίως τοὺς συμπράξαντας χορευτὰς καὶ χορογράφους Ἄγγελον Γριμάνη, Γιάννη Φλερὺ καὶ Μανώλη Καστρινό, ὁ ὁποῖος ἐθριάμβευσε μὲ τὴν Μπέλλα Σμάρω στὸ φινάλε τῆς α' πράξεως στὸν «Ἑλληνικὸ χορό».

Hercoules

Στὸ ἑπόμενο: «ΑΡΙΤΣΑ» ἡ «Μασκώτ» τοῦ «Καλλιτεχνικοῦ Κόσμου» ἐπίσης: Τὸ ἐρωτικὸ ἡμερολόγιο μιᾶς νεαρᾶς καλλιτέχνιδος.

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ

Δ. ΜΠ.

Εἶναι ἴσως τοῦ θεάτρου ἡ καρδιὰ ἡ πιὸ καλὴ
Καὶ οὐδέποτε ἀρνεῖται ὅτι καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃς
Εἶναι σ' ὅλα του ἀρτίστας. Παίζει κι' ἔξοχο βιολὶ
Κι' ἀπὸ τὴ ζωή του ἔχει τὶς πιὸ λίγες ἀπαιτήσεις...

Μέσ' τοὺς τόσους συγγραφεῖς μας, εἶν' ἀλήθεια ξεχωρίζει
ὅταν γράφῃ ἠθογραφία...
δὲν ζητάει νὰ ταξειδέψῃ θάλασσες ποὺ δὲν γνωρίζει
οὔτε καὶ πουλάει σοφία.

Ξέρει πάντα τί γυρεύει, ξέρει πάντοτε τί γράφει
καὶ στὸ εἶδός του εἶναι ὁ μόνος.
Δὲν ἐζήτησε ποτέ του νὰ πατήσῃ ξένα ἐδάφη
Κι' εἶναι χαρακτῆρας ντόμπρος, λέγοντας τὴ σκάφη, σκάφη...

Ἡλικία μὴ ρωτᾶτε. Ἂν ὁ πανδαμάτωρ χρόνος
Τὰ μαλλιά του ἔχει γκριζάρει
Τ' ἄφθονά του τὰ μαλλιὰ
Εἶναι μὲ τὸ ἀνάστημά του ὁ ἀλύγιστος ὁ κλῶνος
Ἀπὸ μι' ἄσπρη ἀμυγδαλιά.
ποὺ κι' ἂν εἶναι τόσων χρόνων, ἔχει νειᾶτα καὶ ποζάρει!...

Ἔχει σ' ὅλα του τὰ ἔργα, τῆς καρδιᾶς τους τὴ γαλήνη
Καὶ ἡ πέννα του σκορπίζει τὶς νησιώτικες δροσιὲς
καὶ τ' «Ἀρραβωνιάσματά» του καὶ τὸ ἀξέχαστο «Μπουρίνι»
καὶ ἡ «Φουσκοθαλασσιές»,
Δείχνουν ὅτι, ἂν ἴσως ἄλλοι τὸν κουρδίζουν καὶ πεισμώνει
Δὲν κρατάει ποτέ του κάκια κι' οὔτε ξέρει νὰ θυμώνῃ!

Ἡ καρδιά του εἶναι λουλούδι μοσχομυρισμένου κήπου
Κι' ἀπ' τῆς φύσεως τὰ δῶρα καλωσύνη ἔχει πάρει
Πρόεδρος τῶν Συντακτῶν τοῦ περιοδικοῦ μας τύπου
Εἶν' ὁ Μπόγρης ὁ Δημήτρης, ποὺ τοῦ ἀξίζει κάθε χάρι.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑΚΑ

Αἱ ζυμώσεις διὰ τὴν θερινὴν περίοδον—ποὺ ἐφέτος ἤρχισαν ἐξαιρετικῶς ἐνωρίς—ὕστερα ἀπὸ πολλὲς διακυμάνσεις, τόσον εἰς τὸ δραματικὸν θέατρον ὅσο καὶ εἰς τὸ μουσικόν, κατέληξαν ὡς ἑξῆς:

—Καὶ πρῶτα-πρῶτα σᾶν μπόμπα ἔσκασε τὸ καλλιτεχνικό... διαζύγιο τῶν δύο συμπαθῶν πρωταγωνιστῶν τῆς πρόζας, τοῦ κ. Κώστα Μουσούρη καὶ τῆς κ. Μαίρης Ἀρώνη. Ἡ κ. Μαίρη Ἀρώνη τὸ καλοκαῖρι θὰ συνεργασθῇ μὲ τὸν νεαρώτερον ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν, τὸν κ. Τάκη Χόρν, εἰς τὸ καινούργιο θέατρο τῆς Λεωφ. Ἀλεξάνδρας ποὺ θὰ ὀνομασθῇ «Θέατρον Μαίρης Ἀρώνη» καὶ μὲ φίρμα θιάσου «Ἡ Μαίρη Ἀρώνη μὲ τὸν Δημήτρη Χόρν». Καλλιτεχνικὸς διευθυντὴς τοῦ θιάσου θὰ εἶναι ὁ κ. Θ. Ἀρώνης.

—Κατόπιν αὐτοῦ ὁ κ. Κώστας Μουσούρης, ποὺ τὸ καλοκαῖρι φυσικὰ θὰ στεγασθῇ στὸ νέο θερινὸ θέατρό του, θὰ συνεργασθῇ μὲ γνωστὴν πρωταγωνίστριαν τοῦ δραματικοῦ θεάτρου, ποὺ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὅπως πληροφορούμεθα, θὰ εἶναι ἡ κ. Μιράντα.

—Ἡ κ. Κατερίνα Ἀνδρεάδη μὲ τὸν κ. Αἰμίλιο Βεάκη, τὸν κ. Θᾶνο Κωστόπουλο καὶ τὸν κ. Γιάννη Ἀποστολίδη, ποὺ ἐγκαταλείπει πειὰ τὴ μουσικὴ σκηνή, θὰ στεγασθοῦν εἰς τὸ θέατρο τῆς πλατείας Κυριακοῦ.

—Ὁ θίασος Μαρίκας Κοτοπούλη θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ κατὰ τὸ θέρος τὶς παραστάσεις του στὸ «Ρέξ», δεδομένου ὅτι δὲν κατέληξαν σὲ κανένα ἀποτέλεσμα, αἱ διαπραγματεύσεις τοῦ κ. Γ. Χέλμη μὲ τὸ νέον θέατρον «Τριανὸν» τῆς ὁδοῦ Ἱπποκράτους.

—Γιὰ τὸν θίασο τοῦ κ. Β. Ἀργυροπούλου, ὁ ὁποῖος δὲν πρόκειται νὰ ἐξακολουθήσῃ συνεργαζόμενος μὲ τὸν κ. Κ. Μπαστιᾶ, ψυθιρίζεται ὅτι κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον θὰ στεγασθῇ σὲ νέον θέατρον ποὺ ἤδη κτίζεται. Τὸ νέον θέατρον τοῦ κ. Ἀργυροπούλου, εἶναι τὸ τρίτον «νέον θέατρον» ποὺ παρουσιάζεται ἐφέτος. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ θίασος ἀνεβάζει εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἱπποκράτους ὁμώνυμον θέατρον τὴν παλαιὰν ἐπιτυχίαν του «Συνέδριον ἠθικῆς» τοῦ Ὄττο Σβάτς. Ὁ θίασος Ἀργυροπούλου θὰ ἐμφανίσῃ κατόπιν—τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα—τὰ ἕξη πρωτότυπα σκὲτς τοῦ κ. Ψαθᾶ ποὺ ἑτοιμάζει μὲ τὸν Ἀργυρόπουλο σὲ ἕξη διαφορετικοὺς ρόλους.

—Ὁ θίασος Βάσω Μανωλίδου-Παπᾶ χωρὶς τὸν κ. Δενδραμῆ καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρισιν τοῦ κ. Βεάκη θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ κατὰ τὸ θέρος τὰς ἐργασίας του εἰς τὸ θέατρον «Λυρικὸν» ἐνισχυθεὶς διὰ τῆς συνεργασίας τοῦ κ. Ἀντώνη Γιαννίδη ὁ ὁποῖος ὑπέγραψε συμβόλαιον μὲ τὸν Θίασον τοῦ «Λυρικοῦ».

— Αὐτὰ σχετικὰ μὲ τὸ δραματικὸν θέατρον, γιατὶ μὲ τὸ μουσικὸν ὑπάρχει πολὺ μεγαλύτερη μπερδεψιά.

— Καὶ πρῶτα-πρῶτα ὁ θίασος τῶν «Ἄσσων» δὲν κατέληξεν ἀκόμα σὲ τίποτα ὁριστικὸν για τὸ καλοκαῖρι.

Οἱ «Ἄσσοι» ποὺ ὡς γνωστόν, ὅλο τὸν χειμῶνα ἐργάσθηκαν χωρὶς ἐπιχειρηματία, ἀποφάσισαν νὰ ἀποδεχθοῦν τὰς προτάσεις τῶν νέων ἐπιχειρηματιῶν κ. κ. Π. Νικολαΐδη καὶ Ἰ. Ἰωαννίδη, μετὰ τῶν ὁποίων συνεβλήθησαν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου. Ἀργότερα οἱ δύο ἐπιχειρηματίαι διεφώνησαν καὶ ἤθελε ὁ καθ' ἕνας χωριστὰ νὰ συνεχίσῃ διὰ λογαριασμόν του τὴν ἐπιχείρησιν. Ἤρχισαν, λοιπόν, νέαι διαπραγματεύσεις, τοῦ κ. Ἰ. Ἰωαννίδη καὶ τῶν «Ἄσσων» ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ κ. Ἀχ. Μαμάκη, ἐνεργοῦντος διὰ λογαριασμὸν τοῦ κ. Νικολαΐδη, καὶ τῶν «Ἄσσων» ἀφ' ἑτέρου.

Οἱ νέες αὐτὲς διαπραγματεύσεις κατέληξαν εἰς τὸ ... ἀπίθανον ἀποτέλεσμα τῆς συμφιλιώσεως τῶν δύο ἐπιχειρηματιῶν καὶ τῆς ... διαφωνίας τῶν «Ἄσσων» καὶ μὲ τοὺς δύο πλέον ἐπιχειρηματίας. Ἡ διαφωνία αὐτή, ποὺ εἶχε τὴν ἀρχή της σὲ διάφορα καλλιτεχνικὰ ζητήματα, φαίνεται ὅτι εἶναι ὁριστικὴ καὶ ὅτι οἱ «Ἄσσοι», δηλαδὴ αἱ ἀδελφαὶ Ἄννα καὶ Μαρία Καλουτᾶ, ὁ κ. Μίμης Κοκκίνης, ὁ κ. Ὀρέστης Μακρῆς, ὁ κ. Μᾶνος Φιλιππίδης καὶ ὁ συγγραφεὺς καὶ σκηνοθέτης τοῦ θιάσου κ. Ἀλ. Σακελλάριος, θὰ συνεχίσουν καὶ κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον τὴν ἐργασίαν τους χωρὶς ἐπιχειρηματία. Τὸν θίασο τῶν «Ἄσσων» θὰ ἀποτελέσῃ σχεδὸν ὁ ἴδιος θίασος ποὺ ἐργάζεται σήμερα εἰς τὸ θέατρον «Κυβέλης» δηλαδὴ ὁ κ. Κ Μανιατάκης, οἱ ὁ/νίδες Μπέμπα Δόξα, Λιλὴ Λὺς κλπ. Ἐπίσης εἰς τὸν θίασο τῶν «Ἄσσων» θὰ συμμετάσχῃ καὶ τὸ καλλίτερο χορευτικὸ ζευγάρι ποὺ ἐγνώρισε μέχρι σήμερα ἡ ἑλληνικὴ μουσικὴ σκηνή, δηλαδὴ ὁ μοναδικὸς χορευτὴς καὶ χορογράφος κ. Γιάννης Φλερὺ καὶ ἡ ἀπαράμιλλη νέα χορεύτρια ὁ/νὶς Λίντα Ἄλμα.

—Οἱ δύο μουσικοὶ θίασοι ποὺ κατήρτισε διὰ τὴν θερινὴν περίοδον ὁ κ. Θ Παπαδόπουλος μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς κ. κ. Κυριάκον Μαυρέαν καὶ Β. Αὐλωνίτη διὰ τῆς προσλήψεως τῆς δίδος Τζέννης Ἀρσένη καὶ Ζ. Γκιουζέππε, σχεδὸν συνεπληρώθησαν. Λέγεται ὅτι μὲ τὸ συγκρότημα Θ Παπαδοπούλου θὰ συνεργασθῇ καὶ ἡ κ. Κούλα Νικολαΐδου, ποὺ διὰ λόγους «φίρμας» διεφώνησε μὲ τὸν κ. Α. Παπαγεωργίου ποὺ συγκροτεῖ θίασον διὰ τὸν «Ἑρμῆ».

—Ὁ θίασος τοῦ «Ἑρμῆ» ἀπετελέσθη ἀπὸ τοὺς κ. κ. Π. Κυριακόν, Γιάννη Σπαρίδη, Φωφὼ Λουκᾶ, Φ. Ντάδου, Δ. Παναγιωτίδου κλπ. ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γιάννη Διανέλλου.

—Εἰς τὸ θέατρον Σαμαρτζῆ θὰ στεγασθῇ ὁ ὀπερεττικὸς θίασος ποὺ ἤδη στεγάζεται εἰς τὸ θέατρον «Παπαϊωάννου» καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ κατὰ τὸ θέρος τὴν ἀναβίβασιν παλαιῶν μεγάλων ἐπιτυχιῶν, σᾶν τὴν θρυλικὴ πειὰ «Γκρεμισμένη φωλιά», Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ θίασος θριαμβεύει μὲ τὴν ὀπερέταν τοῦ Ν. Χατζηαποστόλου «Σᾶν ἡ καρδιὰ πονᾶ».

—Εἰς τὸ θέατρον «Ἀλάμπρα» ὁ «Γύρος τοῦ κόσμου» ἡ πρωτότυπη αὐτὴ ἐπιθεώρησις τῶν κ.κ. Δ. Γιαννουκάκη καὶ Α. Γιαλαμᾶ θὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν του εἰς τὴν «Μαρία Πενταγιώτισσα» τὴν ὁποίαν διεσκεύασε περίφημα ὁ κ. Δ. Γιαννουκάκης.

—Εἰς τὴν «Ὄασιν»—ἐὰν λειτουργήσῃ ἐφέτος ἡ «Ὄασις», δεδομένου ὅτι ζητοῦν ἀπὸ τὸν κ. Α. Ζερβὸν ὡς ἐνοίκιον 55 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων—θὰ στεγασθῇ θίασος βαριετέ, ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως καὶ δημοσιογράφου κ. Σ. Πετρᾶ.

Ἀλλὰ καὶ ὅλα αὐτὰ ποὺ διαβάσατε δὲν μποροῦν ἀκόμα νὰ θεωρηθοῦν ὁριστικὰ γιατὶ μέχρι ν' ἀρχίσῃ ἡ θερινὴ περίοδος θέλουμε ἀκόμα περίπου δύο μῆνες καὶ μέσα σὲ δύο μῆνες δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ γίνουν δυὸ χιλιάδες νέοι συνδυασμοί.

ΟΙ ΑΣΣΟΙ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΜΙΜΗΣ ΚΟΚΚΙΝΗΣ, ὁ δημοφιλὴς κωμικὸς καὶ πρωταγωνιστὴς τοῦ θεάτρου «Κυβέλης».

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΑ ΚΟΣΜΙΚΑ ΜΑΣ ΚΕΝΤΡΑ

— Στὸ «ΣΕ-ΝΟΥ» μεγάλη ἐπιτυχία σημειώνει ἡ ἐξαιρετικὴ ὀρχήστρα Μέντωρος-Γιάννη Τζαβούλη, μαζὺ μὲ τὸν θαυμάσιο σαξοφωνίστα Σπῦρο Καπρᾶνο καὶ τὸν συμπαθέστατο τζὰζ-μπανίστα Κυριᾶκο καθημερινῶς, καὶ ἰδίως, κατὰ τὰ χορευτικὰ τσάγια ποὺ γίνονται ἑκάστην Τρίτην—Πέμπτην—Σάββατον καὶ Κυριακὴν 3 1/2—7 μὲ ὁλόκληρον τὸ πρόγραμμα βαριετέ. Ἐκ τοῦ προγράμματος βαριετὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν σημειώνουν ὁ κ. Μίμης Μοσχόπουλος καὶ ἡ Λιάνα, σ' ἕνα πρωτοφανοῦς δυναμικότητος νούμερο ποὺ λέγεται «7 λεπτὰ κλακέττες», ἡ περίφημη διεθνὴς ἀτραξιὸν ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν ξανθὴ ὡμορφιὰ Ἐλίτα, τὸν κ. Φρὶτς Φλερὺ καὶ τὸν κ. Οὐάλλας, τὸ Ντούο Ρίστελ σ' ἕνα περιφήμου ἐκτελέσεως ἀπάχικο χορόδραμα, τὸ Ντούο Χριστιάν-Τιτίκα, ἡ «γυναίκα τοῦ πόθου» ὁ/νὶς Ρούλα Φιλιππῆ ἰδίως σὲ χοροὺς Ὀριεντάλ. Ἐπίσης ἐμφανίζονται αἱ χορευτικαὶ ἀδελφαὶ Ντορὲ καὶ ὁ κ. Τζίμης Χριστιᾶνος σ' ἕνα ὑπέροχο ντουέττο κωμικὸ καὶ ἀκροβατικὸ μὲ τὸν ἄφθαστο Μοσχόπουλο.

— Στὸ «ΑΣΤΥ» μιὰ ὀρχήστρα μὲ ζωὴ ἀπὸ τοὺς Μπορσαλίκαν (πιᾶνο) Π. Σαμικὸν (βιολὶ) Βελούδιον (ἀκορντεὸν) Νῖκον (σαξόφωνο) καὶ Καραλῆν (τραγοῦδι) παρουσιάζει τὸ μεγάλο πρόγραμμα βαριετὲ ἀπὸ τοὺς Ντούο Λέλα-Νίκλε σ' ἕνα θεότρελλο «σουΐγκ», τὸ Ντούο Νικήτα (οὐγγαρέζικο) τὸ ντούο Λούτσια-Τούλα (ρουμάνικο) Τζοβάνι Τοζέλι-Μαργαρίτα Πανσὲ (σπανιόλικο) ὁ περίφημος Ταμπὰρ μὲ τὸ φαινόμενο Χρηστινάκι (ἀκροβατικὸ) τὸ καλλίτερο ἑλληνικὸ ἀκροβατικὸ Τρίο Μέμφις-τὴν Λιλὴ (ὀριεντὰλ) τὴν Κλάρα (ποτ-πουρὶ) τὸ ντουέττο Μίρκα-Μηνᾶς (σὲ τυρολέζικο) τὴν Χάρη (Ταμποῦ) τὴν Τζούλια (ρούμπα) Ἰλόνα (χαβανέζικο) Λούλα Βογιατζῆ μελοδραματικὸ τραγοῦδι καὶ τὴν νέα τραγουδίστρια τῆς τζὰζ Φανὴ Δασκαλάκη. Ὁ ντιζὲρ κ. Μπάμπης Κυριαζίδης συνεχίζει τὸ γλέντι.

— Στὴ «ΜΕΞΙΚΑΝΑ» θριαμβεύει ἡ ὀρχήστρα καὶ τὸ πρόγραμμα βαριετὲ ἀπὸ τοὺς Ντούο Λέλα-Νίκλε (μπολέρο), Σύλβα (βὰλς) Μαίρη Ροντσερ (ρουμάνικο) Σέση (χορεύτρια) Νανὰ Τζώνη (ἀκροβατικὸ) Ροζίτα Ροζιὲ (ποτ πουρὶ) καὶ οἱ Βιλλὰρ καὶ Μοντεφιόρος. Τὰ πειὸ γλυκὰ τραγούδια ἀκούει κανεὶς ἀπὸ τὸν ντιζὲρ κ. Χρῆστο Τσακμάκη.

—Στὴν «ΜΕΝΤΙΤΕΡΑΝΙΑ» (πρώην ΧΕΛΜΟΣ) ὁ γλυκύτερος τραγουδιστὴς τῆς Ἀθήνας, ὁ Νῖκος Γούναρης μαζὺ μὲ τὸν Μίμη Φραντζεσκάκη καὶ τὸν Μπέμπη Βουγᾶ, χαλᾶνε κόσμο κάθε βράδυ ἀπὸ κέφι καὶ καταχειροκροτοῦνται ἀπὸ τοὺς πολυπληθεῖς θαυμαστάς τους.

—Στοῦ «ΑΝΔΡΙΤΣΟΥ» κάθε βράδυ πιέννες μὲ τὸ περίφημο Ἀθηναϊκὸ ντουέττο Σεϊτανίδη—Βισβάρδη μὲ τὸν μαέστρο Βαγγέλη Κανελίδη (βιολὶ) καὶ τὸν κ. Λέανδρο στὸ πιᾶνο.